

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger

Tuborg Havnevej 14

2900 Hellerup

Cvr.nr. 30 18 60 28

Årsrapport 1. januar – 31. december 2022

Godkendt på selskabets generalforsamling den 17. april 2023

Dirigent: Tina Øster Larsen; Partner Bech-Bruun

Årsrapport 2022

pensionskassen
Jordbrugsakademikere & Dyrlæger

Fotos i rapporten er aktuelle investering i byggeriet PH Park Hørsholm, NRG1-solcellepark samt pensionskassens hovedsæde.

FOTO

Jakob Dall
Christoffer Regild
PR-fotos

DESIGN

Zoulmade.com

TRYK

Bohemian ApS

Indhold

	Forord.....	5
1	Ledelsesberetning.....	8-23
	Fem års hoved- og nøgletal.....	8
	Medlemmer og pensionsordninger.....	9
	Indbetalinger og udbetalinger.....	9
	Omkostninger.....	10
	Investeringer og afkast.....	11
	Samfundsansvar.....	14
	Resultat, solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag.....	21
	Forventninger til 2023.....	22
	Øvrige forhold.....	23
2	Oplysninger om pensionskassen.....	26-31
	Ledelsesstruktur.....	26
	Koncernstruktur.....	28
	Ledelse og ledelseshverv.....	29
3	Koncern- og årsregnskab.....	35-65
	Koncern- og pensionskasseregnskab.....	35
	Egenkapitalopgørelse.....	37
	Noter til regnskabet.....	38
	Ledelsespåtegning.....	58
	Intern revisions revisionspåtegning.....	59
	Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	60
	Nøgletalsdefinitioner.....	64

“Siden 2020 har vi reduceret vores klimaaftryk for børsnoterede aktier og direkte ejede virksomhedsobligationer med 42 %”

Et vanskeligt år – fokus på klima består

2022 skulle vise sig at blive et særdeles vanskeligt år. Krigen i Ukraine, energikrise, stigende renter, inflation og globale fald på aktiemarkedene udfordrede alle investorer både på afkast og deres fortsatte fokus på at gøre en positiv forskel for klimaet.

Året bød på negative afkast i hele branchen – også i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (PJD). PJD var dog en af de pensionskasser i branchen, der var bedst til at begrænse tabene. Det skal også ses i lyset af, at pensionskassen samtidig skabte et af branchens højeste afkast på 10,8 % året før.

I 2022 blev afkastet samlet set på tværs af investeringsmiljøerne -7,8 %.

PJD's medlemmer på markedsrente med 15 år til pension og moderat risiko har i 2022 fået et afkast på -6,4 %, mens et medlem med 5 år til pension fik et afkast på -5,7 % i 2022. I gennemsnitrente blev afkastet i 2022 -8,1 %. Over de seneste fem år har ordninger på gennemsnitsrente haft et afkast på 12 %.

Omkostninger til administration og investering holdes fortsat på et minimum, og med en samlet årlig omkostning per medlem på 0,9 % ligger PJD i den helt lave ende sammenlignet med resten af branchen. Administrationsomkostningerne blev ligeledes fastholdt på et lavt niveau og landede på 526 kr. årligt pr. kunde i 2022.

PJD's betragtelige portefølje af alternative investeringer på godt 4,1 mia. kr. er og har været nøglen til stabilt gode resultater over en længere periode. Den stabiliserer porteføljen og sikrer afkast over tid.

Porteføljen af alternative investeringer gav omkring 5,5 % i afkast i 2022, mens de børsnoterede markeder faldt markant. Et særligt bidrag kom fra salget af en alternativ investering, som PJD solgte med en meget høj fortjeneste i en af Danmarks største virksomhedshandler i 2022; nemlig biogas-selskabet Nature Energy, der nu skal ekspandere globalt. Alternative investeringer i biogas, vindmøller, skov og solcelleanlæg er med til at løfte vores klimaansvar.

Men det er sådan set ikke det væsentligste, idet vi skal have løftet alle vores investeringer frem mod stadig mindre udslip af klimagasser i tråd med Paris-aftalen. Det gør vi også. Ultimo 2022 har vi et samlet klimaaftryk på 5,83 tons CO₂e per mio. kr. investeret. Vi har set betydelige fald i udledningen fra porteføljen over de sidste tre år – siden 2020 har vi reduceret vores klimaaftryk for børsnoterede aktier og direkte ejede virksomhedsobligationer med 42 %, hvor målet er en reduktion på 45 % frem mod 2030 og klimaneutralitet i 2050.

I 2022 har vi også styrket vores aktive ejerskab med fokus på understøttelse af FN's verdensmål – herunder klima og arbejdstagerrettigheder. Virksomheder, der ikke har en tilstrækkelig god plan for at leve op til vores krav, skal vi slet ikke investere i, men herudover er dialogvejen vores vigtigste redskab for at få virksomhederne på rette vej. PJD har i 2022 sat ekstra tryk på og sidder for bordenden i stadig flere dialoger i samarbejde med andre virksomheder. Det gælder især på klimaspørgsmål, men vi er i Sampension-fællesskabet fx også i førersædet i dialogen med en af verdens største virksomheder, Amazon, om at sikre medarbejdernes rettigheder.

På forårets generalforsamling takkede Erik Bisgaard Madsen af som formand og bestyrelsesmedlem efter 26 år. Bestyrelsen konstituerede sig efterfølgende med undertegnede som ny formand bl.a. med en vision om at styrke kommunikationen til alle medlemsgrupper og med særligt fokus på de unge, så de er oplyste om vigtigheden i at indrette deres pensionsopsparing og forsikringsdækninger på den mest optimale måde tidligt i livet.

Louise Bundgaard

Formand for bestyrelsen

Ledelsesberetning

1

Fem års hoved- og nøgletal	8
Medlemmer og pensionsordninger	9
Indbetalinger og udbetalinger	9
Omkostninger	10
Investeringer og afkast	11
Samfundsansvar	14
Resultat, solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag .	21
Forventninger til 2023	22
Øvrige forhold	23

Fem års hoved- og nøgletal

Fem års hovedtal Mio. kr.	2022	2021	2020	2019	2018
Medlemsbidrag	474,2	461,1	435,5	421,5	411,3
<i>Pensionsydelser, resultatopgørelse</i>	-459,2	-319,4	-283,8	-259,7	-289,2
<i>Pensionsydelser, egenkapitalen</i>	-66,4	-103,9	-85,5	-87,9	-60,0
Pensionsydelser i alt	-525,6	-423,3	-369,3	-347,6	-349,1
Investeringsafkast	-1.277,8	1.633,8	346,8	1.409,7	-325,1
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-5,9	-6,0	-5,2	-5,1	-5,8
Pensionsteknisk resultat	-89,3	0,0	25,1	14,8	-10,0
Resultat af syge- og ulykkesforsikring	-0,2	1,7	-0,7	-1,5	-0,1
Årets resultat	-306,7	319,3	93,6	312,7	-82,7
Pensionsmæssige hensættelser, i alt	12.625,8	12.584,3	10.818,0	10.487,5	9.513,9
Overskudskapital	801,6	880,4	812,4	794,7	728,9
Egenkapital	2.195,2	3.283,5	3.705,4	3.697,3	3.472,5
Aktiver, i alt	16.943,1	17.589,4	15.867,3	15.960,0	14.458,2
Aktiver, i alt koncern	16.943,1	17.589,4	15.868,5	15.961,1	14.459,3

Fem års nøgletal	2022	2021	2020	2019	2018
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	-8,3%	10,4%	2,3%	10,3%	-2,3%
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter	-5,3%	19,2%	-	-	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,75	4,50	-	-	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af hensættelser	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,06%
Omkostninger i kr. pr. medlem	526	546	480	489	560
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	-11,2%	8,5%	2,5%	8,7%	-2,3%
Forrentning af overskudskapital	-8,3%	9,7%	2,8%	10,3%	-2,3%
Konsolideringsnøgletal					
Solvensdækning ¹	399%	320%	275%	316%	283%
Syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	118,5%	94,3%	129,5%	183,4%	95,2%
Bruttoomkostningsprocent	5,5%	5,6%	5,5%	5,8%	5,9%
Combined ratio	124,0%	100,0%	135,0%	189,2%	101,2%
Operating ratio	124,0%	100,0%	135,0%	189,2%	101,2%

Der henvises til nøgletsdefinitioner side 64.

¹ Opgørelsesmetoden for hensættelser til solvensformål er ændret fra og med 2022.

Medlemmer og pensionsordninger

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (PJD) er en medlemsejet pensionskasse, som blev oprettet i 1983. PJD har 11.306 medlemmer. Størstedelen af medlemmerne er uddannet ved Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (tidligere KVL) eller har en tilsvarende uddannelse. Pensionskassen optager også ansatte i virksomheder eller foreninger med tilknytning til faget.

PJD indgår i Sampension-fællesskabet. Udover PJD indgår Sampension Livsforsikring A/S (Sampension Liv), Pensionskassen Arkitekter & Designere (PAD) og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (ISP) i Sampension-fællesskabet. Ejer kredsen i Sampension Administrationselskab A/S (administrationselskabet) består af Sampension Liv (88 %), PAD (3 %), PJD (3 %) og ISP (6 %).

Pensionsordninger i PJD består af en opsparing til pension, og for de fleste bidragsbetalende og hvilende medlemmer også forsikringer ved visse kritiske sygdomme, tab af erhvervsevne og død.

Siden 2021 er alle nye medlemmer af pensionskassen optaget i 3 i 1 Livspension, som er et pensionsprodukt baseret på markedsrente. I 2022 blev der desuden udsendt tilbud om omvalg til 4.039 medlemmer. Samlet set over de seneste to år har 3.320 medlemmer valgt over fra gennemsnitsrente til det nyere pensionsprodukt på markedsrente.

PJD har følgende opsparingsprodukter:

Pensionsordninger	Investeringer og tilskrivninger af afkast
Markedsrente Livscyklusproduktet 3 i 1 Livspension Unit link produktet Linkpension	Medlemmerne får hver måned tilskrevet det faktisk opnåede afkast Opsparingen fordeles på årgangspuljer efter medlemmernes alder samt investeringsprofil efter medlemmets eget valg. Medlemmerne kan selv vælge, hvilke investeringsfonde opsparingen placeres i.
Gennemsnitsrente Gennemsnitsrente	Medlemmerne får tilskrevet en depotrente, som udjævner det faktisk opnåede afkast over tid Omfatter pensionsordninger med hhv. betingede og garanteret ydelser

Indbetalinger og udbetalinger

Medlemsbidrag på

474 mio. kr.

Indbetalinger

Medlemsbidrag steg i 2022 med 2,8 % til 474 mio. kr. mod 461 mio. kr. i 2021. Ordinære bidrag steg med 12 mio. kr., og engangsindskud og overførsler steg med 1 mio. kr.

Indbetalte medlemsbidrag Mio. kr.	2022	2021	Ændring i %
Ordinære bidrag	421	409	3,0
Engangsindskud mv.	53	52	1,4
Medlemsbidrag, i alt	474	461	2,8

Antal medlemmer udgjorde 11.306 ultimo 2022 mod 11.072 ved udgangen af 2021. Stigningen udgjorde 2,1 %.

Antal medlemmer	31.12.2022	31.12.2021	Ændring i %
Erhvervsaktive, der betaler bidrag	5.731	5.680	0,9
Fripolicer mv.	2.979	2.895	2,9
Pensionister	2.596	2.497	4,0
Medlemmer, i alt	11.306	11.072	2,1

Udbetalinger

De samlede pensionsudbetalinger udgjorde 526 mio. kr. i 2022 mod 423 mio. kr. i 2021 inklusive tillægspensioner, som finansieres af egenkapitalen. Stigningen vedrørte især løbende pensionsudbetalinger.

I de sidste måneder af 2022 blev der som følge af det forventede negative årsafkast iværksat en forventningsafstemning med medlemmerne i forhold til udbetaling af pensioner i 2023, hvor medlemmer på markedsrente vil opleve et fald i pensionsudbetalingen.

Omkostninger

PJD har gennem en årrække arbejdet målrettet på at reducere omkostningerne, som er blandt de laveste i branchen. Jo lavere omkostninger, desto større del af indbetalinger og afkast går til at styrke opsparingen. PJD har fokus på at sikre lave omkostninger både til investering og administration.

Effektiv investeringsforvaltning

Sampension-fællesskabet lægger stor vægt på effektivitet i både den interne og den eksterne forvaltning. Det opnås bl.a. ved at investere alle medlemmers pensionsopsparinger i de samme investeringsaktiver. Sammensætningen af disse aktiver kan variere meget mellem medlemmerne imellem afhængig af deres konkrete opsparingsprodukt og valg af eventuel risikoprofil.

På baggrund af cost-benefit-analyser vurderes det, om de forskellige porteføljer skal forvaltes internt eller eksternt. Aktieinvesteringer er stort set lagt ud til eksterne forvaltere, mens obligationer og andre renteinstrumenter primært forvaltes internt. En række investeringer i mere risikofyldte kreditobligationer foretages via eksterne forvaltere, ligesom de fleste alternative investeringer i fx skove, hedgefonde og unoterede aktier administreres af eksterne forvaltere.

Investeringsomkostninger på 0,85 %

Investeringsomkostninger omfatter omkostninger afholdt af PJD, som fremgår direkte af regnskabet, samt indirekte omkostninger ved investeringer i eksterne fonde og investeringsforeninger mv.

Samlet set udgjorde investeringsomkostninger beregnet i forhold til medlemmernes depoter for 3 i 1 Livspension med moderat risiko 0,85 % i 2022 mod 0,48 % i 2021. Investeringsomkostninger beregnet i forhold til medlemmernes depoter samt ufordelte midler for gennemsnitsrente udgjorde 0,66 % i 2022 mod 0,54 % for 2021. Stigningerne skyldes primært en opdateret henstilling fra F&P med overgang til standardberegningssatser for en stor del af de alternative investeringer, der beregningsteknisk (ikke faktisk) bevirker en stigning i omkostningerne for PJD. Afkastnøgletal beregnes efter fradrag for direkte og indirekte investeringsomkostninger. Det er afkastet efter investeringsomkostninger, som er det altafgørende nøgletal, når bidrag til udvikling i medlemmernes pensionsopsparing skal vurderes.

Administrationsomkostninger pr. medlem på

526_{kr.}

Administrationsomkostninger udgjorde 526 kr. pr. medlem

Pensionsmæssige administrationsomkostninger udgjorde 5,9 mio. kr. i 2022 mod 6,0 mio. kr. i 2021.

- Omkostninger pr. medlem udgjorde 526 kr. i 2022 mod 546 kr. i 2021. Uden omkostninger vedrørende omvalg har omkostninger pr. medlem ligget på 494 kr.
- Omkostninger set i forhold til hensættelser er 0,05 % i 2022, hvilket er uændret i forhold til 2021.

ÅOP på 0,9 %

Information om årlige omkostninger i kroner (ÅOK) og i procent (ÅOP) kan ses i Anvendt praksis for ÅOK/ÅOP 2022¹. I det samlede ÅOP indgår administrationsomkostningsbidrag på 480 kr. pr. år pr. medlem samt investeringsomkostninger, jf. ovenfor.

ÅOP afhænger af depoternes størrelse. For et 55-årigt medlem med moderat risiko og med et depot på 1 mio. kr. samt årlige bidrag på 50.000 kr. udgjorde ÅOP for 2022 0,9 %.

ÅOP for gennemsnitsrente udgjorde 0,7 % i 2022 mod 0,6 % i 2021, beregnet for et medlem med betinget garanti og med et depot på 1 mio. kr. samt årlige bidrag på 50.000 kr.

Investeringer og afkast

Corona-pandemien fyldte knapt så meget i 2022, og i de fleste lande kunne man stille og roligt vende tilbage til en mere normal hverdag. Selvom dette betød, at de mange finanspolitiske hjælpepakker blev rullet tilbage, så kom der alligevel så meget gang i økonomierne, at problemerne fra slutningen af 2021 med mangel på arbejdskraft, varer og materialer fortsatte ind i det nye år. Inflationen fortsatte sin opadgående kurve og kom længere og længere væk fra centralbankernes målsætninger om en lav inflation. Flere centralbanker var allerede i gang med en tilbagerulning af de meget ekspansive pengepolitiske tiltag, og da den amerikanske centralbank i starten af året varslede, at den også ville hæve renten i forsøget på at få bugt med den stigende inflation, steg renterne, mens aktiekurserne begyndte at falde.

Ruslands stadig mere aggressive invasion af Ukraine og gensidige sanktioner og gensanktioner resulterede i voldsomt stigende energi- og fødevarerpriser, der satte sig yderligere i inflationen. Den fortsat stigende inflation fik centralbankerne til at sætte ind med hidtil usete store rentestigninger.

Aktiemarkedene har på baggrund af centralbankernes rentestigninger taget nogle kraftige dyk i 2022. Det globale aktiemarkedsindeks faldt med knap 16 % over året. Aktiemarkedet i Storbritannien klarede sig bedst med en stigning på små 5 %, det danske marked faldt med beskedne 4 %, europæiske aktier med godt 12 % og det amerikanske aktiemarked med små 19 %. Med et fald på henholdsvis 10 % og 15 % viste Asien og emerging markets samme tendens².

Investeringsafkast på

-7,8%

Årets samlede afkast blev et tab på 1.278 mio. kr. svarende til -7,8 %

Det samlede afkast i PJD for 2022 var på -1.278 mio. kr. før pensionsafkastskat mod et positivt afkast på 1.634 mio. kr. i 2021. I 2022 blev PJD's samlede afkast -7,8 % mod 10,8 % i 2021. For yderligere specifikation af beholdninger og afkast henvises til regnskabet's note 22.

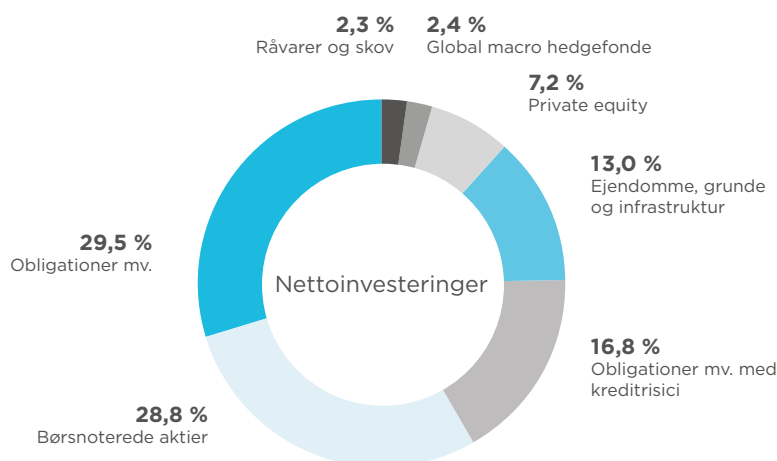
¹ Publikationen kan ses på pjdension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/aarsrapport

² De angivne afkastprocenter er opgjort før omregning til danske kroner og er for de toneangivende aktieindeks for de respektive markeder.

Resultat af investeringer fordelt på miljøer Mio. kr.	2022	2021
3 i 1 Livspension	-207	77
Gennemsnitsrente	-1.072	1.557
Egenkapital og overskudskapital	2	-
Samlet resultat	-1.278	1.634

Fordeling af nettoinvesteringer

Knap en tredjedel af nettoinvesteringsaktiverne var placeret i obligationer med mindre kreditrisici (fx danske stats- og realkreditobligationer), ligesom godt en fjerdedel af aktiverne var placeret i børsnoterede aktier.

Investeringsstrategi i PJD's to investeringsmiljøer

PJD's investeringsstrategi sigter mod at levere det højeste, langsigtede afkast på ansvarlig vis og inden for de givne risikorammer. Markedsrente- og gennemsnitsrentemiljøet deltager i de samme investeringer blot med forskellig vægt og volumen. Produktet 3 i 1 Livspension har forholdsvis en større andel af risikofyldte aktiver end gennemsnitsrentemiljøet.

PJD's portefølje af direkte investeringer inden for lån, noterede aktier og ejendomme er under fortsat opbygning, hvor de volatile og usikre makroøkonomiske markeder samtidig også indebærer muligheder for attraktive investeringer. Således har Sampension-fællesskabet i 2022 blandt andet investeret i 10 % af geotermi-selskabet Innargi, en boligejendom i Holbæk, et friplejehjem i Slagelse, en kontorejendom i Aalborg samt to nye ejendomsfonde med henholdsvis Harbert og Nuveen. Private equity porteføljen er i 2022 blevet øget med en co-investering i en softwarevirksomhed samt fonde med eksisterende forvaltere i Europa og USA. I skovporteføljen har Sampension-fællesskabet foretaget den næste investering i det sydlige USA. I infrastrukturporteføljen er der foretaget to fondsinvesteringer og en co-investering i el-lader selskabet Instavolt i UK i fællesskab med EQT Infrastructure samt to opfølgingsinvesteringer i andre co-investeringer i porteføljen.

Investeringer i markedsrentemiljøet

I 3 i 1 Livspension tilpasses investeringerne til medlemmernes alder i årgangspuljer med hver sin sammensætning af investeringsaktiver. Medlemmet kan vælge mellem tre forskellige investeringsprofiler – lav, moderat og høj.

Negative afkast i alle årgangspuljer i 3 i 1 Livspension

I 2022 leverede livscyklusproduktet negative afkast i alle årgangspuljerne på tværs af risikoprofiler. De yngste årgange, hvor en større andel af formuen er allokeret til især aktier, opnåede det laveste afkast for de mest risikofyldte profiler, hvilket ses i nedenstående tabel. Hovedparten af medlemmerne har valgt investeringsprofilen Moderat risiko.

Årgangspuljer 3 i 1 Livspension, udvalgte	Investeringsprofil		
	Lav	Moderat	Høj
Afkast i %			
25 år	-6,2	-6,4	-7,7
55 år	-6,4	-6,2	-7,4
65 år	-7,1	-5,5	-6,5

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i 3 i 1 Livspension henvises til regnskabets note 22 og note 23.

Afkast i gennemsnitsrentemiljøet på -8,1 %

Gennemsnitsrentemiljøet omfatter primært pensioner med betingede garantier. Hensættelser til pensioner opgøres til markedsværdi. Herudover er egenkapitalen og overskudskapitalen investeret på samme måde som i gennemsnitsrentemiljøet.

Gennemsnitsrentemiljøets investeringer ultimo 2022, samt årets afkast fremgår af nedenstående tabel.

Gennemsnitsrente	Markedsværdi 31.12.2022 Mio. kr.	Afkast i %, beregnet tidsvægtet
Investeringsporteføljen i alt	9.424	-8,1

I gennemsnitsrentemiljøet var PJD's nettoinvesteringsaktiver på 9,4 mia. kr. fordelt med næsten 53 % i obligationer mv., knap 25 % i børsnoterede aktier samt godt 22 % i alternative investeringer mv.

I 2022 blev afkastet i gennemsnitsrentemiljøet på -8,1 % før pensionsafkastskat.

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i gennemsnitsrente henvises til regnskabets note 22.

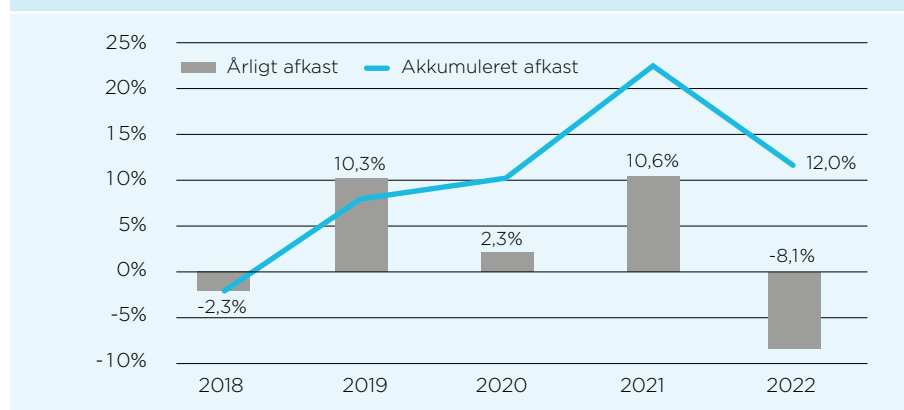
Fem års afkast i gennemsnitsrentemiljøet

På trods af dette års negative afkast så er en opsparing på 100 kr. set over de seneste fem år vokset til knap 112 kr.

Afkast over 5 år på

12,0 %

Akkumuleret afkast over 5 år

Risikojusteret afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Nedenstående tabel viser det risikojusterede afkast målt over perioden 2018-2022. Det risikojusterede afkast måler, hvor godt afkastet har været i forhold til den påtagne risiko. Risikoen måles på baggrund af den historiske volatilitet (standardafvigelse) over en given periode. Jo højere et risikojusteret afkast, jo bedre har en investering været.

Risikojusteret afkast 2018-2022	Akkumuleret afkast	Annualiseret afkast	Annualiseret standardafvigelse	Risikojusteret afkast
PJD	12,0%	2,3%	7,6%	0,3%

Det ovenfor beregnede risikojusterede afkast ligger forholdsvis lavt, hvilket skyldes det seneste års negative afkast og den øgede risiko.

Samfundsansvar

Ud over at bidrage til den enkeltes økonomiske sikkerhed som pensionist er PJD som en del af overenskomsterne med til at sikre en samfundsmæssig bæredygtig udvikling med en god balance mellem offentlige ydelser og ydelser forankret i arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedspensionerne indskrives sig som en væsentlig grundpille i den danske model og har siden 1980'erne været medvirkende til den fortsatte udvikling af et sikkert og ansvarligt arbejdsmarked.

PJD har et ansvar for at forvalte pensionsordninger så medlemmernes interesser varetages bedst muligt. Det gøres ved at holde fokus på det væsentlige, som gør pensionsordninger mere værd for medlemmerne. Blandt de væsentlige fokusområder er, at sikre gode afkast på et ansvarligt grundlag.

Ansvarlige investeringer

PJD's investeringer tilrettelægges, så de er samfundsmæssigt ansvarlige. Politikken for ansvarlige investeringer har tre fokusområder:

- Investeringernes miljø- og klimamæssige aftryk
- Investeringernes sociale indvirkning
- God selskabsledelse

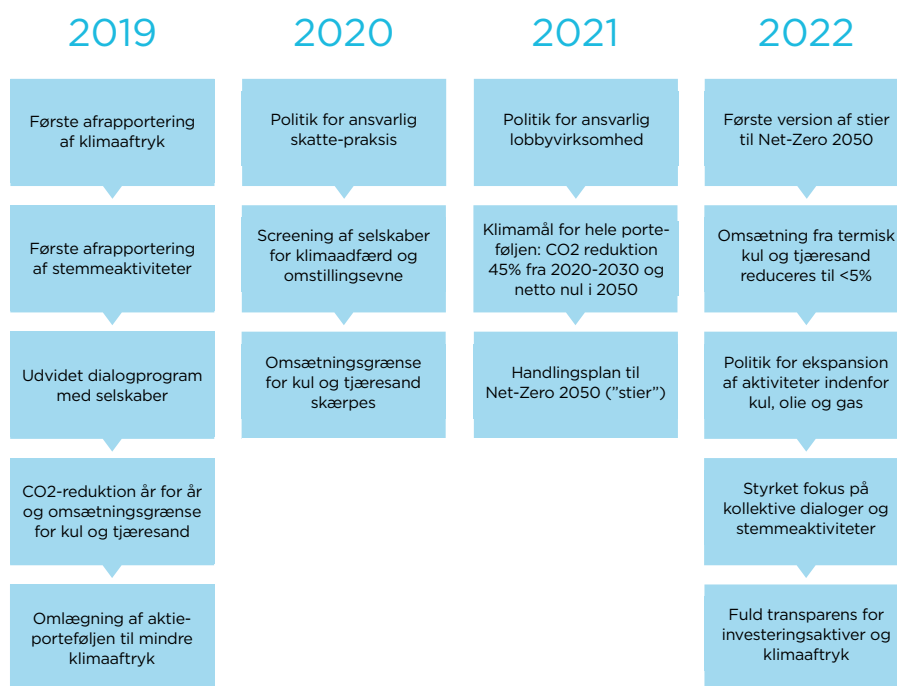
Arbejdet med samfundsansvar hviler på en ambition om at efterleve og indarbejde internationale normer og retningslinjer, herunder FN's Global Compact 10 principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for multinationale virksomheder og institutionelle investorer og Parisaftalens klimamål.

Politikken for ansvarlige investeringer er fælles for alle pensionsvirksomheder, der indgår i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der drøfter de sociale, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

3 fokusområder

for ansvarlige investeringer

Nye tiltag for ansvarlige investeringer 2019-2022

Hvert andet år foretager PJD desuden medlemsundersøgelser for at understøtte, at den førte politik er forankret i værdierne og holdningerne blandt medlemmer. Den seneste undersøgelse i 2021 viste, at godt 80 % af medlemmerne anser ansvarlige investeringer som meget væsentlige for tilfredsheden med deres pensionskasse, og 87 % af medlemmerne er enten meget tilfredse eller tilfredse med PJD's indsats på området. En ny undersøgelse vil blive gennemført i 2023.

Klimaneutralitet i 2050

I de selskaber, PJD har investeret i, fortsætter energieffektiviseringer og transition væk fra fossile energikilder. PJD har sat som mål, at den samlede investeringsporteføljes CO2-aftryk skal være reduceret med 45 % i 2030 i forhold til 2020, og til netto nul i 2050. Målet gælder for de samlede aktiver i porteføljen. Hermed reduceres CO2-aftrykket relativt mest inden for de første 10 år og med de resterende 55 % over de efterfølgende 20 år. For at understøtte det, udarbejdes fortløbende delmål for perioden, for såvel den samlede portefølje som for de forskellige sektorer, der investeres i, så der er fuld transparens omkring indsatsen mod klimaneutralitet.

Der er i 2022 udarbejdet årlige delmål for sektorerne forsyning, energi, materialer og industri, for hele perioden fra 2020 og frem til 2050, der summeres i den overordnede sti mod nuludledning for hele porteføljen i 2050. Årlige delmål for de sidste sektorer fastsættes i løbet af 2023.

Fortsat fald i investeringernes klimaaftryk

2022 er det første år, hvor det for PJD har været muligt at indhente og modellere udledninger på basis af stort set hele porteføljen. PJD kan dermed beregne klimaaftrykket for mere end 90 % af de samlede nettoinvesteringsaktiver. Det er et helt afgørende for at kunne opfylde pensionsvirksomhedens klimamål og sikre den nødvendige transparens for medlemmer og interessenter i det omgivende samfund.

I den samlede beregning af klimaaftryk har det i 2022 tilmed været muligt at inkludere skovinvesteringer, der optager CO2. PJD's skovinvesteringer giver et samlet dræn på 27.508 ton CO2e i 2022. Beregningerne af dette dræn baserer sig på data indsamlet og beregnet af en ekstern data-leverandør.

Beregning af klimaaftrykket på tværs af aktivklasser³ viser en samlet udledning for 2022 på 65.082 tons CO₂e og et carbon footprint per mio. kr. investeret på 5,83.

Klimaaftryk	Udledning	Carbon Footprint
Footprint ekskl. skov	92.590	8,35
Footprint inkl. skov	65.082	5,83

Footprint

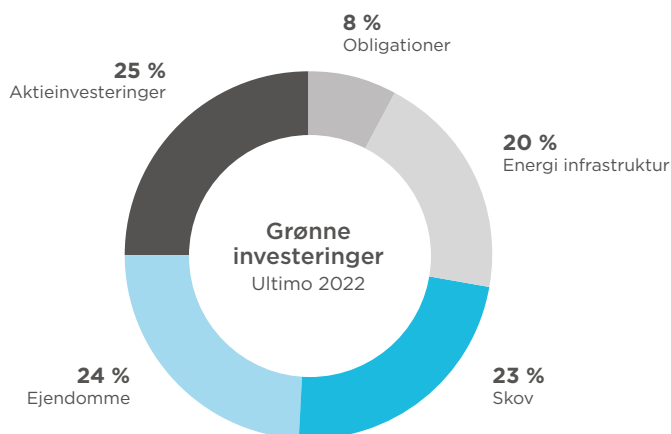
5,83

Grønne investeringer

Mulighederne for at understøtte den grønne omstilling afsøges konsekvent som en del af investeringspolitikken, herunder ved investeringer i vedvarende energi, energieffektiviseringer og andre teknologier og aktiviteter, der er nødvendige for at realisere omstillingen til en klimaneutral økonomi.

For pensionskassen fordelte de grønne investeringer sig i 2022 som vist i figuren.

Grønne investeringer i porteføljen

Ved udgangen af 2022 havde PJD en samlet beholdning af grønne investeringer fx vindmøller, skov og solcelleparker på 1.473 mio. kr. Andelen af grønne investeringer er dermed øget fra 7,5 % til 9,6 % af aktiverne.

Andelen af grønne investeringer (i % af de samlede nettoinvesteringsaktiver)	2022	2021
	9,6 %	7,5 %

Det aktive ejerskab i konstant vækst

PJD forholder sig aktivt til den samlede portefølje af investeringer. Dette gælder lige fra statsobligationer, hvor fx Rusland pt. er ekskluderet, over indirekte investeringer gennem fonde til direkte investeringer i fx børsnoterede selskaber. Det sker konsekvent igennem hele året, og hvis der identificeres virksomheder, hvis adfærd strider med ansvarlighedspolitikken, forholder PJD sammen med de øvrige deltagere i Sampension-fællesskabet sig aktivt til det ved afstemninger på generalforsamlinger, gennem dialoger med virksomhederne eller ultimativt som eksklusioner.

³ Omfatter ikke statsobligationer og obligationer udstedt af supranationale myndigheder, der beregnes særskilt.

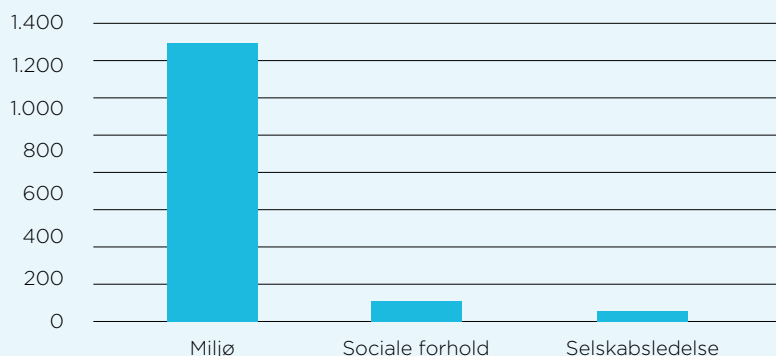
27

Dialoger som Sampension-fællesskabet er lead på

Stadig flere dialoger

I 2022 blev dialog-programmet og stemmeafgivelsen udvidet betragteligt. Herunder varetager PJD sammen med de øvrige deltagere i Sampension-fællesskabet flere dialoger som ordførende på vegne af større investorkredse i forhold til selskaber, der skal forbedre deres ansvarlighed på udvalgte områder. Samlet indgik Sampension-fællesskabet i 2022 i 1.414 dialoger med selskaber i porteføljen og har afgivet stemme på 92 generalforsamlinger. Sampension-fællesskabet indgår som ordførende eller aktivt medvirkende investor i 27 dialoger - herunder fx en dialog om arbejdstagerrettigheder i et af verdens største selskaber, Amazon⁴.

1414 dialoger i 2022 - heraf 1237 om klima

PJD har som en del af Sampension-fællesskabet i 2022 deltaget i flere netværk, der enten faciliterer dialoger på vegne af en kreds af internationale investorer, eller hvor fx Sampension-fællesskabet udfører en dialog på vegne af netværket:

- Climate Action 100+ (CA100+) er verdens største investorinitiativ, og består af 700 investorer med aktiver for tilsammen 470.000 mia. kr. CA100+ var i 2022 bl.a. på vegne af PJD i dialog med klimabelastende selskaber inden for sektorerne olie og gas, minedrift og metaller, forsyningssektoren, transport, forbrugerprodukter og industrisektoren.
- CDP (Carbon Disclosure Project) gennemfører årligt Non-disclosure Campaign, der har som formål at få stadig flere selskaber til at offentliggøre deres klimaftryk. PJD deltog som en del af Sampension-fællesskabet sammen med flere hundrede andre internationale investorer og stod ligeledes i spidsen for dialogen med en række virksomheder. Af de i alt 1052 virksomheder, som investorerne var i dialog med i 2022, har ca. 300 nu rapporteret klimaftryk. Samme udvikling ses i Sampension-fællesskabets investeringsportefølje, hvor andelen af virksomheder, som har offentliggjort deres klimaftryk, er steget fra 71,6 % ved udgangen af 1. halvår 2021 til 80,1 % ved udgangen af 1. halvår 2022.
- UN PRI Advance (FN-støttet investornetværk) - Principles for Responsible Investment - igangsatte i 2022 et nyt dialoginitiativ om menneskerettigheder med fokus på mineselskaber og selskaber, der arbejder med vedvarende energi. Initiativet indebærer, at investorerne og heriblandt Sampension-fællesskabet går i dialog med ca. 40 selskaber fra hele verden inden for hhv. råvaresektoren og den såkaldte renewables-sektor med henblik på at sikre, at de i højere grad har fokus på respekt for menneskerettigheder i deres aktiviteter. 220 internationale investorer med samlet set mere end 200.000 mia. kr. under forvaltning har tilsluttet sig initiativet.

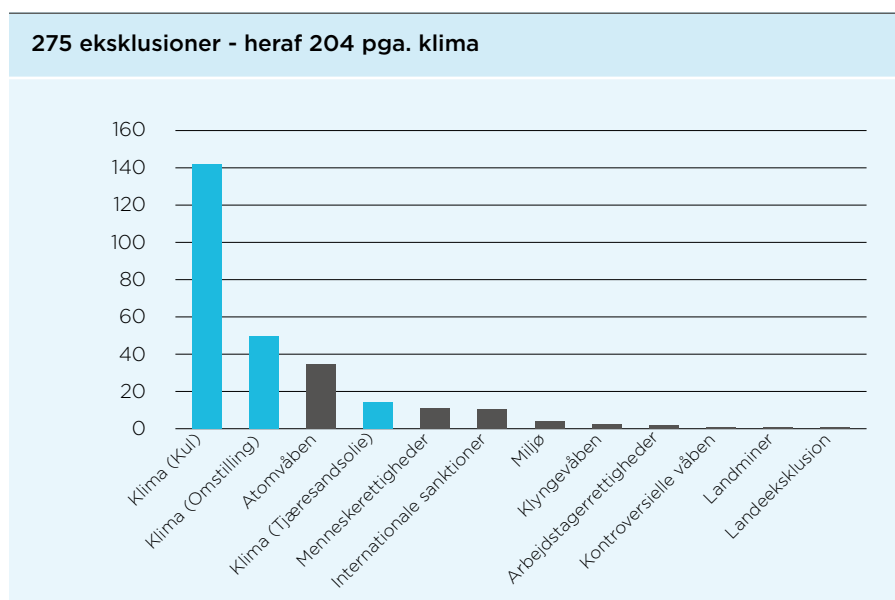
⁴ Dialog etableret i samarbejde med andre danske pensionselskaber.

Klima dominerer eksklusioner

Investeringerne i børsnoterede selskaber overvåges løbende af et professionelt og uafhængigt screeningsselskab, og screeningen tager afsæt i FN's Global Compact og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber. Hvis det konstateres, at et selskabs adfærd er i strid med politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer, vurderes det, om selskabet sættes på en overvågningsliste, mens der foretages yderligere undersøgelser eller indledes en dialog med selskabet eller om selskabet skal ekskluderes.

Hertil er der screenet for kul- og tjæresandsaktiviteter samt selskabernes klimaadfærd og omstillingsparathed. Aktieporteføljens selskaber indenfor de tungest udledende sektorer screenes løbende for deres evne og villighed til at indgå i en transition til en lavemissionsøkonomi, og det indgår som et kriterie for eksklusion.

I 2022 steg antallet af selskaber ekskluderet på baggrund af kriteriet for uacceptabel klimaadfærd fra 190 til 204. Forøgelsen på 14 dækker over eksklusion af 28 selskaber og re-inklusion af 14 selskaber, fx fordi selskaberne siden eksklusionstidspunktet har gennemført betydelige reduktioner af CO₂-udledningen eller fastsat ambitiøse strategier for forbedring af deres klimaaftryk.

275

Ekskluderede selskaber

Derudover investeres ikke i virksomheder, hvor 5 % eller mere af omsætningen kommer fra termisk kul- eller tjæresandsaktiviteter⁵.

ESG-nøgletal giver sammenlignelighed og gennemsigtighed

PJD har som en del af Sampension-fællesskabet valgt at støtte pensionsbranchens ønske om en fælles standard og offentliggør en oversigt over ESG-nøgletal efter den branchehenstilling, der er offentliggjort af F&P som en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor, seneste version F&P Klima-rapportering er fra oktober 2022.

Der bliver yderligere redegjort for beregningsmetoder, og hvordan investeringerne håndteres ansvarligt i Redegørelse for samfundsansvar 2022, som kan ses på pjdension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/ansvarlige-investeringer.

⁵ For metallurgisk kul er grænseværdien 25 %. Det skyldes, at der fortsat ikke findes et reelt industrielt og økonomisk skalerbart alternativ til brug af metallurgisk kul i forbindelse med produktion af stål, og udfasingen af metallurgisk kul sker derfor langsommere end for termisk kul.

Klimarapportering for investeringerne Investeringernes CO2-aftryk	Enhed	2022	2021	2020	2019
CO2-udledning i den børsnoterede aktieportefølje¹					
Andel af aktivklasse opgjort		100%			
Absolut udledning	Tons/CO2e	36.497	42.947	48.180	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	8,0	7,7	10,6	-
CO2-udledning fra kreditportefølje²					
Andel af aktivklasse opgjort		95%			
Absolut udledning	Ton CO2e	21.085	-	-	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	9,3	-	-	-
CO2-udledning fra Private Equity-porteføljen²					
Andel af aktivklasse opgjort		63%			
Absolut udledning	Tons CO2e	11.240	-	-	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	9,8	-	-	-
CO2-udledning fra infrastrukturporteføljen²					
Andel af aktivklasse opgjort		97%			
Absolut udledning	Ton CO2e	20.483	-	-	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	36,1	-	-	-
CO2-udledning fra porteføljen af danske realkreditobligationer²					
Andel af aktivklasse opgjort		100%			
Absolut udledning	Ton CO2e	2.556	-	-	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	1,5	-	-	-
CO2-udledning fra ejendomsporteføljen²					
Andel af aktivklasse opgjort		89%			
Absolut udledning	Ton CO2e	729	-	-	-
Finansieret udledning (carbon footprint)	Ton CO2e/mio. DKK	0,9	-	-	-
CO2-sekvestrering fra direkte skovinvesteringer²					
Andel af aktivklasse opgjort		100%			
Netto sekvestrering	Ton CO2e	-27.508	-	-	-
Samlet udledning og carbon footprint					
Andel af aktivklasse opgjort		90%			
Samlet absolut udledning ekskl. skov	Ton CO2e	92.590	-	-	-
Samlet absolut udledning inkl. skov	Ton CO2e	65.082	-	-	-
Samlet carbon footprint ekskl. skov	Ton CO2e/mio. DKK	8,35	-	-	-
Samlet carbon footprint inkl. skov	Ton CO2e/mio. DKK	5,83	-	-	-
CO2-udledning fra statsobligationer og supranationals^{2,3}					
Andel af aktivklasse opgjort		94%	-	-	-
Carbon intensitet (Sovereign emissions - production intensity)	Ton CO2e/mio. DKK BNP	40	-	-	-

¹ På grund af ændring i opgørelsesmetode har det ikke været muligt at beregne sammenlignings-tal for 2019.

² Udledningen for de respektive aktivklasser er opgjort første gang for 2022. Det har ikke på opgørelses-tidspunktet været muligt at beregne sammenligningstal for årene 2019, 2020 og 2021 pga. manglende data. Der henvises til Redegørelse for samfundsansvar 2022.

³ CO2-udledningen fra statsobligationer og supranationals indgår ikke i det samlede carbon footprint, da beregningerne for denne aktivklasse ikke er direkte sammenlignelige.

Supplerende oplysninger	Enhed	2022	2021	2020	2019
Investeringer					
CO2-fortrængning fra direkte ejet vedvarende energinfrastruktur¹					
Absolut CO2-fortrængning	Ton CO2e	1.249	-	-	-
Aktivt ejerskab, antal klimodialoger					
Dialoger om klimaforandringer i alt	Stk	1.237	-	-	-
- heraf egne dialoger	Stk	7	-	-	-
- heraf dialoger via investornetværk som lead/co-lead	Stk	6	-	-	-
- heraf dialoger via investornetværk iøvrigt	Stk	1.214	-	-	-
- heraf dialoger via ESG-ratingbureau	Stk	10	-	-	-

¹ På grund af ændring i opgørelsesmetode har det ikke været muligt at beregne sammenligningstal.

	Enhed	2022	2021	2020	2019
S - Sociale data					
Betalte skatter	Mio. kr.	396	245	203	196
G - Ledelsesdata					
Bestyrelsens kønsdiversitet ¹	Pct.	43	33	33	33
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	Pct.	97	100	97	93

¹ Opgørelsesmetoden er ændret i henhold til Erhvervsstyrelsens nye vejledning, så tallene for 2022 er ikke sammenlignelige med tallene før 2022.

Udviklingen i ESG-nøgletallene for investeringerne er kommenteret i afsnittet om samfundsansvar før tabellen.

Øvrige nøgletal viser følgende:

- Betalte skatter steg med godt 60 % i 2022. I betalte skatter indgår bl.a. pensionsafkastskat, som afhænger af det foregående års realiserede investeringsafkast, som i 2021 var ekstraordinært højt.
- Ledelsesdata viser, at bestyrelsen i PJD har en ligelig fordeling mellem kønnene som defineret i Erhvervsstyrelsens vejledning. Tilstedeværelsen på bestyrelsesmøder er fortsat høj.

Dataetik

PJD har valgt ikke at fastsætte en politik for dataetik for 2022, da PJD ikke behandler data eller anvender algoritmer til dataanalyser udover det, som er forventeligt og sædvanligt for at drive pensionsvirksomhed. Det gælder eksempelvis oplysninger om arbejdsgiver, beskæftigelse og helbredsoplysninger. PJD's kerneopgave forudsætter adgang til og behandling af en lang række data om medlemmer, virksomheder og medarbejdere. PJD's behandling af data sker med respekt for det enkelte individs data i forhold til at honorere PJD's pensionsforpligtelser.

Databehandling, fx i form af aflæsning af mønstre om medlemmet, er endvidere ikke en integreret del af PJD's nuværende forretningsaktivitet. Medlemmets historik inddrages dog naturligt – og efter en konkret vurdering af behov – i rådgivningssituationer.

Databehandling hos PJD må aldrig medføre nogen form for diskrimination eller upartiske resultater. Uagtet hvordan PJD indsamler data, vil det altid være i respekt for den gældende databeskyttelseslovgivning. PJD anerkender, at det strategiske

fokus på digitalisering og nye teknologier fremadrettet kan medføre et behov for en politik for dataetik.

PJD sælger aldrig data.

For yderligere information om PJD's arbejde med data, se Behandling af personoplysninger og digital kommunikation (pjdension.dk/forbehold).

Resultat, solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

Årets resultat

-307 mio. kr.

Resultat på -307 mio. kr.

PJD's resultat blev i 2022 et underskud på 307 mio. kr. mod et overskud på 319 mio. kr. i 2021. Årets resultat består i det væsentligste af egenkapitalens andel af årets investeringsafkast samt resultat af syge- og ulykkesforsikringer. Resultatet for 2022 blev lavere end det forventede på grund af det negative investeringsafkast.

Bestyrelsen foreslår, at årets underskud dækkes af egenkapitalen. I forbindelse med omvalg til markedsrente er der i 2022 udloddet 715 mio. kr. fra egenkapitalen. Herudover er der fra egenkapitalen udloddet 66 mio. kr. som tillægspension. Egenkapitalen udgør herefter 2.195 mio. kr. pr. 31. december 2022 mod 3.283 mio. kr. ved udgangen af 2021.

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

PJD opgør solvenskravene i henhold til standardmodellen specificeret i Solvens II-regelsættet. Opgørelsesmetoden er opdateret i 2022⁶.

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag Mio. kr.	31.12.2022	31.12.2021
Egenkapital	2.195	3.283
Overskudskapital	802	880
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser	7	-
Kapitalgrundlag	3.003	4.164
Solvenskapitalkrav (SCR)	753	1.300
Minimumskapitalkrav (MCR)	188	325
Overskydende kapitalgrundlag	2.250	2.864
Solvensdækning i forhold til SCR	399%	320%
Solvensdækning i forhold til MCR	1.594%	1.281%

Solvensdækningen – dvs. kapitalgrundlaget i forhold til solvenskapitalkravet – var pr. 31. december 2022 på 399 % mod 320 % ved udgangen af 2021. Stigningen i solvensdækningen skyldes til dels implementeringen af ny metode for opgørelse af pensionsmæssige hensættelser til solvensformål. Medvirkende til stigningen var desuden opsplittning af forsikringsbestande og omvalg i 2022.

Yderligere information findes i Rapport om solvens og finansiell situation 2022. I rapporten er der også givet oplysninger om følsomhed over for risici i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 126.

⁶ For yderligere information henvises til afsnit D.2 i Rapport om solvens finansiell situation 2022.

Hensættelser til pensionsaftaler

Som følge af omvalget til markedsrente i 2022 er der flyttet pensionshensættelser på 2.025 mio. kr. inkl. depottilskud fra pensionshensættelser for gennemsnitsrenteprodukter til hensættelser til markedsrenteprodukter.

Pensionshensættelser for gennemsnitsrenteprodukter udgjorde 6.835 mio. kr. pr. 31. december 2022 mod 9.401 mio. kr. ved udgangen af 2021. Faldet skyldes især nettoeffekten af omvalget til markedsrente og stigning i diskonteringsrenten.

Bonuspotentialerne steg i 2022. Det skyldes, at rentestigninger resulterede i en stigning i de individuelle bonuspotentialer, som mere end opvejede faldet i de kollektive bonuspotentialer, der var et resultat af det negative investeringsafkast. Da bonuspotentialerne i rentegruppe F faldt til nul, blev der i november 2022 indført kursværn i denne rentegruppe.

Hensættelser til markedsrenteprodukter udgjorde 5.788 mio. kr. ved udgangen af 2022 mod 3.179 mio. kr. ultimo 2021. Stigningen skyldes primært omvalg fra gennemsnitsrente.

PJD har pr. 1. januar 2022 opdelt gennemsnitsrentebestanden i to selvstændige kontributionsgrupper: Rentegruppe G for de ubetingede policer og rentegruppe H for de betingede policer. Det har ikke været muligt at tilrette sammenligningstallene. Bestanden af gennemsnitsrentepolicer består herefter af følgende kontributionsgrupper: Rentegruppe G, rentegruppe H og en gruppe med ugaranterede risikodækninger (F). For yderligere information om opdelingen af rentegrupper henvises til Årsrapport 2021.

Forventninger til 2023

PJD forventer moderat vækst i medlemstal og medlemsbidrag i 2023.

Omkostninger pr. medlem uden eventuelle omvalgsomkostninger forventes at ligge på samme lave niveau som i 2022.

Depotrenten er pr. 1. januar 2023 for gennemsnitsrente fastsat til 3,4 % før pensionsafkastskat for pensioner med betingede garantier mod 2,5 % pr. 1. januar 2022. For de ubetingede garanterede er der fastsat en depotrente på 2,2 % før pensionsafkastskat pr. 1. januar 2023 mod 2,0 % pr. 1. januar 2022.

Egenkapitalens resultat, som afhænger af udviklingen på de finansielle markeder, var i 2022 påvirket af usædvanlig uro på de finansielle markeder i form af stigende renter og faldende aktiekurser. Det er forventningen, at egenkapitalen vil få et væsentligt bedre resultat efter pensionsafkastskat for 2023 i forhold til 2022 bl.a. som følge af, at det højere renteniveau gradvist vil resultere i et højere afkast.

Depotrente på

3,4%

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ledelsen foretager en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, når årsrapporten udarbejdes. Disse skøn har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt for pensionsmæssige hensættelser samt opgørelse af dagsværdier af illikvide aktiver som fx unoterede finansielle instrumenter og ejendomme. Der er redegjort for ledelsens skøn og vurderinger i noten om anvendt regnskabspraksis. Revisions- & risikoudvalget og bestyrelsen gennemgår årligt de skøn og værdiansættelsesmetoder, som anvendes i PJD's årsregnskab.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke fra balancedagen og til dato indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Oplysninger om pensionskassen

2

Ledelsesstruktur	26
Koncernstruktur	28
Ledelse og ledelseshverv	29

Ledelsesstruktur

PJD er en tværgående pensionskasse ejet af medlemmerne. Pensionskassens øverste myndighed er generalforsamlingen.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af ni medlemmer: Fem bestyrelsesmedlemmer er valgt af og blandt pensionskassens medlemmer, et bestyrelsesmedlem er udpeget af JA, et bestyrelsesmedlem er udpeget af Ansatte Dyr lægers Organisation (ADO), og to bestyrelsesmedlemmer er valgt på generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen. Det ene bestyrelsesmedlem skal opfylde de nødvendige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisions- & risikoudvalget. Det andet bestyrelsesmedlem skal have kvalifikationer indenfor pensionsbranchen eller den finansielle sektor.

En oversigt over bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelseshverv fremgår på side 29-31.

Bestyrelsen har i 2022 afholdt 12 bestyrelsesmøder, et bestyrelsesseminar og en temadag.

Revisions- & risikoudvalg

I overensstemmelse med EU's og danske krav til revisionsudvalg i virksomheder af interesse for offentligheden har bestyrelsen i PJD nedsat et revisions- & risikoudvalg.

Cand.polit. Søren Kaare-Andersen er formand for revisions- & risikoudvalget og lever gennem erhvervsforløb og uddannelsesmæssig baggrund op til kvalifikationskravene i henhold til reglerne om revisionsudvalg. Søren Kaare-Andersen lever op til kravene om uafhængighed.

Udover Søren Kaare-Andersen bestod revisions- & risikoudvalget i 2022 af to medlemmer udpeget af bestyrelsen: Johannes Elbæk (næstformand for bestyrelsen) og Anders Larsen (bestyrelsesmedlem).

Der har i 2022 været afholdt fire møder i revisions- & risikoudvalget.

Rammerne for revisions- & risikoudvalgets arbejde er fastlagt i et kommissorium. Udvalgets primære opgaver er at:

- overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen
- forberede bestyrelsens behandling og beslutning vedrørende risikodokumenter om pensionskassens kapital-, solvens- og operationelle forhold
- overvåge om risikostyringssystemer, interne kontrolsystemer og intern revision fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.
- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

Der er etableret en whistleblowerordning, der sikrer, at ansatte i administrations-selskabet via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser og potentielle overtrædelser af relevant regulering begået af virksomheden, herunder vedrørende bestikkelse og korruption, konkurrenceret, svig og økonomisk kriminalitet, chikane og diskrimination samt beskyttelse af personoplysninger.

Indberetninger til whistleblowerordningen sker via en whistleblower it-plattform, og henvendelser hertil screenes af advokatvirksomheden Kromann Reumert, der varetager whistleblowerordningen. Kromann Reumert informerer herefter formanden for revisions- & risikoudvalget og den ansvarlige for compliancefunktionen via it-plattformen. Der har ikke været indberetninger i 2022.

Nomineringsudvalg

Bestyrelsen i PJD har nedsat et nomineringsudvalg. Udvalget har til formål at fremkomme med indstillinger til bestyrelsen med henblik på at sikre et bedre rekrutteringsgrundlag til bestyrelsen, samt et oplyst grundlag for drøftelse af såvel rekruttering som fastholdelse.

Nomineringsudvalget har i 2022 bestået af Kirsten Holst Sørensen (bestyrelsesmedlem, formand for udvalget), Erik Bisgaard Madsen (bestyrelsesformand indtil denne udtrådte af bestyrelsen den 1. juni 2022), Henning Otte Hansen (bestyrelsesmedlem) og Louise Bundgaard (bestyrelsesmedlem, fra den 9. juni 2022 formand for bestyrelsen). Der har i 2022 været afholdt tre møder i udvalget.

Udvalg for ansvarlige investeringer

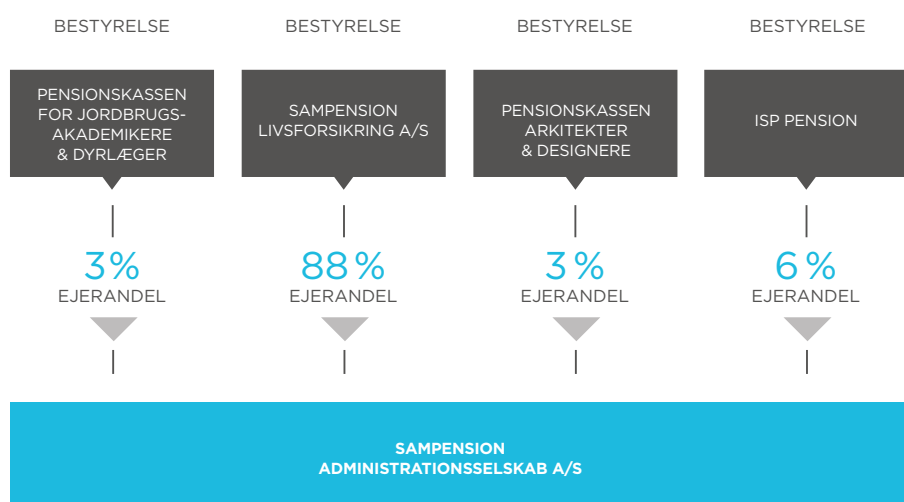
Politikken for ansvarlige investeringer omfatter af alle fire parter i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der kvalificerer og indstiller til beslutninger på ESG-området. Udvalgets formål er at drøfte sociale, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger foretaget i de fire pensionsvirksomheder med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

Louise Bundgaard (bestyrelsesmedlem, fra den 9. juni 2022 formand for bestyrelsen) har i 2022 været det ene af PJD's medlemmer af udvalget. Erik Bisgaard Madsen (bestyrelsesformand) var indtil han udtrådte af bestyrelsen den 1. juni 2022 det andet udvalgsmedlem fra PJD's bestyrelse. Den 9. juni overtog Ilse Ankjær Rasmussen (bestyrelsesmedlem) den anden post i udvalget. Der har i 2022 været afholdt tre møder i udvalget.

Organisation og ledelse

PJD indgår i Sampension-fællesskabet. Udover PJD indgår Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (ISP) i Sampension-fællesskabet. Ejerkredsen i Sampension Administrationselskab A/S består af Sampension Livsforsikring A/S (88 %), Pensionskassen Arkitekter & Designere (3 %), Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (3 %) og ISP (6 %).

Sampension-fællesskabet

▼ Administrationsaftale med ens vilkår

Sampension Administrationsselskab A/S' daglige ledelse udgøres af direktionen. Hertil kommer fem hovedområder med ansvar for den daglige drift og udvikling og tre stabsområder (Direktionssekretariat, Kommunikation samt HR). Nærmere beskrivelse af organisationen kan ses på sampension.dk/organisation.

Der er oprettet en risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern auditfunktion, der bidrager til at sikre effektiv styring. Derudover har bestyrelsen besluttet at ansætte den interne revisionschef, som varetager den interne revision i pensionsvirksomhederne i administrationsfællesskabet. De ansvarlige for de pågældende afdelinger er udpeget som nøglepersoner og har en kontrollerende rolle i forhold til Sampension-fællesskabets arbejde.

Aflønning

Bestyrelserne i de finansielle virksomheder, som administreres af Sampension Administrationsselskab A/S, har udformet en lønpolitik i overensstemmelse med EU's og danske krav. Aflønningsprincipperne har til formål at sikre, at ledelse og medarbejdere honoreres på en sådan måde, at virksomhedens forretningsmæssige og langsigtede strategiske mål understøttes bedst muligt.

Aflønningsforholdene afspejler og understøtter, at administrationsselskabet til stadighed formår at rekruttere og fastholde en kompetent og ansvarlig ledelse, der fremmer en sund og effektiv risikostyring og ikke motiverer til at tage overdrevne risici, ligesom aflønningsprincipperne skal forebygge interessekonflikter til gavn for medlemmerne.

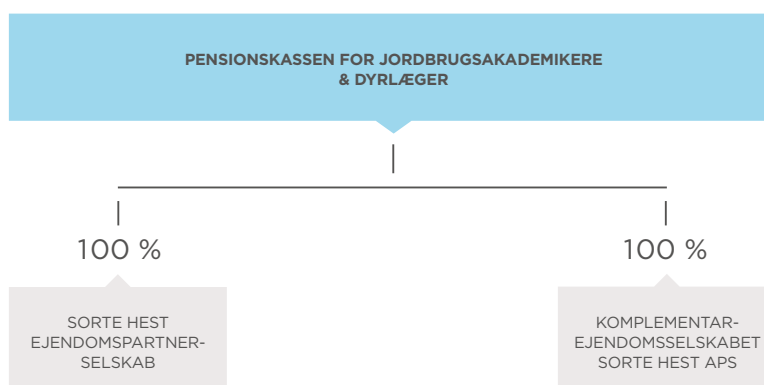
Der henvises til regnskabets note 5 samt pjdension.dk/bestyrelse, hvor der er oplysninger om lønpolitik samt vederlag til bestyrelses- og direktionsmedlemmer.

Kønssammensætning i bestyrelsen

Bestyrelsen har med sin nuværende sammensætning blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer en ligelig fordeling mellem kønnene på 43 %/57 % svarende til henholdsvis 3 kvinder og 4 mænd. Fordelingen er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning om, hvad der betragtes som en ligelig kønsfordeling i forhold til antallet af bestyrelsesmedlemmer.

Der er redegjort for status på måltal m.v. i den lovpligtige redegørelse for samskabsansvar 2022.

Koncernstruktur

Ledelse og ledelseshverv

Direktion

Administrerende direktør Mads Smith Hansen

Ansvarshavende aktuar

Steen Ragn

Intern revision

Koncernrevisionschef Gert Stubkjær

Ekstern revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Strandvejen 44
2900 Hellerup

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes den 17. april 2023.

Ledelseshverv

Denne oversigt viser bestyrelsens og direktionens øvrige ledelseshverv. I oversigten indgår ikke ledelseshverv i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr lægers 100 % ejede datterselskaber.

Navn og stamdata	Uddannelse og ansættelse	Valgperiode/ udpegning mv.	Andre tillids- og ledelseshverv
Louise Bundgaard, født 13. september 1979, formand	Cand.med.vet., Ph.d., Postdoc ved Institut for Klinisk Veterinærmedicin, Københavns Universitet	April 2020 til april 2023, udpeget af Ansatte Dyr lægers Organisation (ADO), medlem af PJD, 6 år i bestyrelsen	Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører Medlem af nomineringsudvalg i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger
Johannes Elbæk, født 26. marts 1961, næstformand	Cand.agro., HD, Landbrugsdirektør i Vestjysk Bank	April 2022 til april 2025, medlemsvalgt, medlem af PJD, 22 år i bestyrelsen	Medlem af revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger Landbrugsdirektør i Vestjysk Bank A/S Indehaver af J. Elbæk Consulting Bestyrelsesmedlem Energi Ikast AMBA Medlem af IFRO (Institut for Fødevarer og Ressource Økonomi, Københavns Universitet) Udpeget til Erstatnings- og taksationskommissionen, minkerhverv
Gertrud Knudsen, født 3. juli 1958	Cand.agro., Områdechef i Vejdirektoratet	Januar 2022 til januar 2025, udpeget af JA, medlem af PJD, 1 år i bestyrelsen	Formand for DM BIO Medlem af bestyrelsen i Naturfonden Myrupgaard
Henning Otte Hansen, født 29. maj 1959	Cand.agro. & merc., HD, Ph.d., Seniorrådgiver i Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet	April 2021 til april 2024, medlemsvalgt, medlem af PJD, 5 år i bestyrelsen	Formand for bestyrelsen i Økologisk Komplementarselskab ApS Medlem af bestyrelsen for Statsautoriseret revisor Oluf Christian Olsen og hustru Julie Rasmine Olsens mindefond Medlem af nomineringsudvalg i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger Medlem af bestyrelsen i SEGES Innovations Fonden Medlem af bestyrelsen i Agronomfonden Medlem af bestyrelsen i Dansk Agronomforening Medlem af bestyrelsen i Dansk Agronomforenings Mindefond
Søren Kaare-Andersen, født 10. september 1958	Cand.polit., Adm. direktør for Bikubenfonden	April 2021 til april 2024, valgt på generalforsamling efter indstilling fra bestyrelsen, ikke medlem af PJD, 8 år i bestyrelsen	Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen Arkitekter & Designere Formand for det Rådgivende Udvalg i Nasdaq OMX Cph Formand for bestyrelsen i Høbbet A/S Formand for bestyrelsen i Bifi A/S Formand for bestyrelsen i Roskilde Kulturservice A/S Formand for bestyrelsen for Bikuben Foundation New York inc. Næstformand for bestyrelsen i Enkotec A/S Medlem af bestyrelsen i Pensionskassen Arkitekter & Designere Medlem af bestyrelsen i Hjem til Alle alliancen Medlem af bestyrelsen i NunaFonden Medlem af bestyrelsen i Københavns Almene Boligselskab (KAB) Medlem af bestyrelsen i H. P. Lorentzens Stiftelse Adm. direktør for Bikubenfonden

Navn og stamdata	Uddannelse og ansættelse	Valgperiode/ udpegning mv.	Andre tillids- og ledelsehverv
Anders Larsen, født 11. februar 1967	Cand Oecon HD F&R Partner i Whitecroft Capital Management	April 2022 til april 2026, valgt på generalforsamling efter indstilling fra bestyrelsen, ikke medlem af PJD, 5 år i bestyrelsen	Medlem af revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger Direktør i Whitecroft Capital A/S
Ilse Ankjær Rasmussen, født 14. juli 1956	Cand.agro., Akademisk medarbejder v/ International Centre for Research in Organic Food Systems - ICROFS (Aarhus Universitet)	April 2021 til april 2024, medlemsvalgt, medlem af PJD, 5 år i bestyrelsen	Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører
Lise Lykke Steffensen, født 15. februar 1967	Cand.agro. HD (Organisation & ledelse) og bestyrelsesuddannelse (INSEAD). Adm. direktør Nordisk Genresource Center (NordGen)	Juni 2022 – april 2025, medlemsvalgt, medlem af PJD, 1 år i bestyrelsen	Parlamentarisk valgt revisor for Jordbrugsakademikerne Bestyrelsesmedlem Stenløse Vandværk AMBA Medlem Det Danske Gastronomiske Akademi Medejer af Søholm landbrug Chairperson for Genebank Management Group under the ECPGR
Kirsten Holst Sørensen, født 8. marts 1963	Cand.agro., HD.O., Adm. direktør i Innovationscenter for Økologisk Landbrug	April 2020 til april 2023, medlemsvalgt, medlem af PJD, 11 år i bestyrelsen	Medlem af bestyrelsen i ICROFS Formand for nomineringsudvalg i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger
Mads Smith Hansen, født 6. januar 1969, Adm. direktør	-	-	Medlem af bestyrelsen i Sampension KP International A/S Medlem af bestyrelsen i Sampension KP Danmark A/S Medlem af bestyrelsen i Komplementarselskabet Alternative Investment ApS Direktør i Sampension Livsforsikring A/S Direktør i Sampension Administrationselskab A/S Adm. direktør i Pensionskassen Arkitekter & Designere

sampension

Koncern- og årsregnskab

3

Koncern- og pensionskasseregnskab	35
Egenkapitalopgørelse	37
Noter til regnskabet	38
Ledelsespåtegning	58
Intern revisions revisionspåtegning	59
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	60
Nøgletalsdefinitioner	64

Koncern- og pensionskasseregnskab

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE		KONCERN		PENSIONSASSE	
Note	T. kr.	2022	2021	2022	2021
2	Medlemsbidrag	474.169	461.093	474.169	461.093
	Medlemsbidrag, i alt	474.169	461.093	474.169	461.093
9	Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-747	-44
10	Indtægter fra kapitalandele i associerede virksomheder	8.280	1.781	8.280	1.781
	Indtægter af investeringsejendomme	-424	544	0	0
3	Renteindtægter og udbytter mv.	258.035	206.371	258.019	206.365
4	Kursreguleringer	-1.492.224	1.486.991	-1.491.979	1.487.466
	Renteudgifter	-1.712	-13.578	-1.636	-13.485
5	Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-49.702	-48.331	-49.742	-48.304
	Investeringsafkast, i alt	-1.277.747	1.633.778	-1.277.805	1.633.778
	Pensionsafkastskat	214.029	-247.135	214.029	-247.135
6	Udbetalte ydelser	-459.211	-319.371	-459.211	-319.371
	Pensionsydelse, i alt	-459.211	-319.371	-459.211	-319.371
15	Ændring i pensionshensættelser, i alt	669.027	-1.136.267	669.027	-1.136.267
13	Ændring i overskudskapital	78.871	-68.018	78.871	-68.018
5	Administrationsomkostninger	-5.942	-5.976	-5.884	-5.976
	Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-5.942	-5.976	-5.884	-5.976
	Overført investeringsafkast	217.483	-318.068	217.483	-318.068
	PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-89.322	35	-89.322	35
7	PENSIONSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-178	1.693	-178	1.693
	Egenkapitalens investeringsafkast	-271.266	374.926	-271.266	374.926
	RESULTAT FØR SKAT	-360.766	376.653	-360.766	376.653
	Pensionsafkastskat for egenkapitalen	54.112	-57.390	54.112	-57.390
	PERIODENS RESULTAT	-306.654	319.264	-306.654	319.264
	ANDEN TOTALINDKOMST, I ALT	0	0	0	0
	ÅRETS SAMLEDE TOTALINDKOMST	-306.654	319.264	-306.654	319.264

Koncern- og pensionskasseregnskab (fortsat)

Note	BALANCE T. kr.	KONCERN		PENSIONSASSE	
		2022	2021	2022	2021
	AKTIVER				
8	Investeringsjendomme	7.461	7.403	0	0
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	9.259	14.239
10	Kapitalandele i associerede virksomheder	51.328	56.753	51.328	56.753
	Udlån til associerede virksomheder	5.043	0	5.043	0
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	56.370	56.753	65.629	70.993
	Kapitalandele	2.298.463	3.240.818	2.298.463	3.240.818
	Investeringsforeningsandele	2.327.203	3.531.665	2.327.203	3.531.665
	Obligationer	4.649.908	6.662.808	4.649.908	6.662.808
	Pantsikrede udlån	79.877	115.311	79.877	115.311
11	Afledte finansielle instrumenter	485.252	150.145	485.252	150.145
	Indlån i kreditinstitutter	140.685	50.113	140.685	50.113
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	9.981.388	13.750.861	9.981.388	13.750.861
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	10.045.219	13.815.017	10.047.017	13.821.853
12	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTETPRODUKTER	6.134.195	3.374.458	6.142.319	3.378.374
	Tilgodehavender hos medlemmer, i alt	20.843	20.284	20.843	20.284
	Andre tilgodehavender	44.590	32.054	44.570	31.819
	TILGODEHAVENDER, I ALT	65.434	52.338	65.413	52.103
	Likvide beholdninger	252.707	287.893	242.802	277.309
	Øvrige	397.699	9.253	397.687	9.246
	ANDRE AKTIVER, I ALT	650.406	297.146	640.489	286.554
	Tilgodehavende renter	34.313	32.580	34.313	32.580
	Andre periodeafgrænsningsposter	13.579	17.909	13.579	17.909
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT	47.892	50.489	47.892	50.489
	AKTIVER, I ALT	16.943.145	17.589.447	16.943.130	17.589.374

Note	BALANCE T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2022	2021	2022	2021
	PASSIVER				
	Overført overskud	2.195.177	3.283.494	2.195.177	3.283.494
	EGENKAPITAL, I ALT	2.195.177	3.283.494	2.195.177	3.283.494
13	Overskudskapital	801.565	880.436	801.565	880.436
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	801.565	880.436	801.565	880.436
14	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	6.834.512	9.401.089	6.834.512	9.401.089
15	Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	5.787.854	3.179.137	5.787.854	3.179.137
7	Erstatningshensættelser	3.421	4.098	3.421	4.098
	PENSIONS MÆSSIGE HENSÆTTELSER, I ALT	12.625.787	12.584.323	12.625.787	12.584.323
	Andre hensættelser	0	35	0	0
	HENSATTE FORPLIGTELSER, I ALT	0	35	0	0
16	Gæld til kreditinstitutter	518.556	175.960	518.556	175.960
17	Anden gæld	801.729	665.171	801.714	665.133
	GÆLD, I ALT	1.320.285	841.131	1.320.270	841.093
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	331	27	331	27
	PASSIVER, I ALT	16.943.145	17.589.447	16.943.130	17.589.374

- 1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS
18 EVENTUALFORPLIGTELSER
19 SIKKERHEDSSTILLELSER
20 REALISERET RESULTAT OG FORDELING AF REALISERET RESULTAT
21 FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL DAGSVÆRDI
22 OVERSIGT OVER BEHOLDNINGER OG AFKAST
23 MARKEDSRENTEPRODUKTER, AFKAST MV. PR. INVESTERINGSPROFIL
24 5 ÅRS HOVED- OG NØGLETAL
25 RISIKOSTYRING

Egenkapitalopgørelse

T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
	2022	2021	2022	2021
Egenkapital 1. januar	3.283.494	3.705.386	3.283.494	3.705.386
Årets resultat	-306.654	319.264	-306.654	319.264
Egenkapital tilskud ifm. omvalg	-715.313	-637.262	-715.313	-637.262
Tillægspensioner	-66.350	-103.894	-66.350	-103.894
Egenkapital ultimo	2.195.177	3.283.494	2.195.177	3.283.494
Kapitalgrundlag				
Egenkapital			2.195.177	3.283.494
Overskudskapital			801.565	880.436
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser			6.503	-
I alt			3.003.245	4.163.930

1 Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Koncernens og pensionskassens årsrapport er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabs-bekendtgørelsen).

Der er ikke foretaget ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til sidste år.

Pensionskassen har anmeldt en ændret metode for opgørelse af risikomargen. Metodeændringen har ingen effekt på resultatopgørelse eller balance, da den medfører en forskydning mellem risikomargen og de individuelle bonuspotentialer, som begge indgår i hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter. Effekten af metodeskiftet er, at risikomargenen stiger med 2,2 mio. kr., som modsvares af et tilsvarende fald i de individuelle bonuspotentialer, hvorved hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter er uændrede.

Fordeling af realiseret resultat

De over for Finanstilsynet anmeldte regler for beregning og fordeling af resultatet mellem egenkapitalen, overskudskapitalen og medlemmerne er følgende:

Egenkapitalen og overskudskapitalen (kapitalgrundlaget) tildeles en forholds-mæssig andel af årets investeringsafkast i gennemsnitsrentemiljøet.

For pensionsaftaler med ubetingede tilsagn tildeles kapitalgrundlaget en betaling (risikoforrentning) på 0,5 % af depoterne. Kapitalgrundlaget tildeles ikke betaling vedrørende aftaler med betingede tilsagn. Medlemmerne tildeles resten, svarende til årets realiserede resultat fratrukket den beregnede tildeling til kapitalgrundlaget.

Resultat af syge- og ulykkesforsikring tildeles kapitalgrundlaget.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes alle årets indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle årets omkostninger i takt med, at de afholdes. Alle gevinster og tab, værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indgår i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen og pensionskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen og pensionskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Der foretages ikke modregning af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser med samme modpart, selv om pensionskassen har ret til det, idet afhændelse af aktivet og afviklingen af forpligtelsen ikke sker samtidigt.

Ved første indregning benyttes kostpris, som svarer til dagsværdi. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser primært til dagsværdi. Dette er nærmere beskrevet under de enkelte regnskabsposter.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Som målevaluta anvendes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Regnskabsmæssige skøn

Ved udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet foretager ledelsen en

række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, som har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uforudsete fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå.

De områder, hvor ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på koncern- og årsregnskabet, eller som er særlig relevante i årsregnskabet for 2022, er:

Note	Væsentlige skøn, estimater og forudsætninger
Note 14	Hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter
Note 14	Input til opgørelsen: <ul style="list-style-type: none">• Rentekurve til tilbagediskontering• Indregnet forventet fremtidig levetidstrend• Dødelighed• Invalidehyppighed• Tilbagekøbs- og fripolice-sandsynlighed• Pensioneringstidspunkt• Risikomargen
Note 21	Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi
Note 21	Unoterede kapitalandele, inkl. private equity-, ejendoms- og skovfonde
Note 21	Input til opgørelserne: <ul style="list-style-type: none">• Forventede cash flows• Rentekurve til tilbagediskontering
Note 21	Unoterede obligationer, inkl. kreditobligationer og strukturerede obligationer
Note 21	Input til opgørelserne: <ul style="list-style-type: none">• Priser for sammenlignelige obligationer• Indikative priser fra investeringsbanker

Målingen af pensionshensættelser til gennemsnitsrentekontrakter opgøres ved en aktuarmæssig beregningsmetode, hvortil en række input i form af beregninger eller forudsætninger anvendes. Målingen er især påvirket af usikkerhed på den anvendte rentekurve til tilbagediskontering og den indregnede forventede fremtidige levetidstrend, der er fastlagt som Finanstilsynets benchmark. De anvendte forudsætninger ved målingen omfatter herudover væsent-

ligst dødelighed, invalidehyppighed, fripolicesandsynlighed samt udtrædelsesgodtgørelser.

Måling af investeringsaktiver placeret i dagsværdihierarkiets niveau 3 er pga. illikviditet og tidsmæssig forskydning forbundet med større usikkerhed end mere likvide aktiver placeret i niveau 1 og 2, hvor måling af dagsværdi sker ud fra en offentlig tilgængelig kurs på et aktivt marked eller ud fra input, der i væsentligt omfang er direkte observerbare. Måling af investeringsaktiver placeret i niveau 3 har derfor typisk den højeste usikkerhedsmargin, da målingen ofte baseres på ikke-observerbare input, hvilket betyder, at der kan forekomme større afvigelser i forhold til en anden virksomheds måling af det samme aktiv. Ud over usikkerhed knyttet til dagsværdien er der som omtalt under afsnittet om risikostyring en risiko knyttet til, at større salg af illikvide aktiver over en kort tidsperiode ikke kan ske til samme priser som mindre salg. Pensionskassen er dog ikke i praksis udsat for nævneværdig risiko for at skulle sælge illikvide aktiver på ufordelagtige vilkår. Beholdningen af de mest likvide aktiver indplaceret i dagsværdihierarkiets niveau 1 overstiger langt de årlige betalingsforpligtelser.

Koncernforhold og konsolideringspraksis

Tilknyttede virksomheder indgår i konsolideringen. Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af årsregnskaber eller anden rapportering for alle de virksomheder, der indgår i konsolideringen, opgjort efter koncernens regnskabspraksis.

Konsolideringen er foretaget ved sammenlægning af ensartede regnskabsposter linje for linje og ved eliminerings af koncernmellemliggende samt af koncerninterne indtægter og omkostninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med pensionskassens andel af den tilknyttede virksomheds regnskabsmæssige indre værdi opgjort ved årets udgang.

Nyerhvervede eller afhændede tilknyttede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet henholdsvis indtil afhændelsestidspunktet.

Nærtstående parter

Nærtstående parter for pensionskassen er direkte ejede dattervirksomheder samt bestyrelse og direktion.

Koncerninterne transaktioner

Koncerninterne transaktioner foretages på et skriftligt grundlag og afregnes på markedsbaserede vilkår.

RESULTATOPGØRELSEN

Pensionsteknisk resultat

Medlemsbidrag

Medlemsbidrag omfatter årets forfaldne bidrag og indskud vedrørende regnskabsåret. Arbejdsmarkedsbidrag er fratrukket i posten.

Investeringsafkast

Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indeholder pensionskassens forholds-mæssige andel af det samlede resultat efter skat opgjort efter koncernens regnskabspraksis.

Indtægter af investeringsejendomme

Posten indeholder resultat af drift af investeringer i ejendomme efter fradrag af omkostninger til administration, men før fradrag af prioritetsrenter.

Renteindtægter og udbytter mv.

Posten indeholder årets renter fra finansielle investeringsaktiver og likvide beholdninger, indeksregulering af indeksobligationer og modtagne udbytter af kapitalandele, herunder aktier og investeringsfonde. Herudover indgår renteindtægter fra udlån til tilknyttede og associerede virksomheder.

Kursreguleringer

Posten omfatter realiserede og urealiserede nettogevinster/-tab på investeringsaktiver, herunder valutakursreguleringer, bortset fra gevinster og tab vedrørende tilknyttede virksomheder. Valutakursreguleringer indeholder værdiregulering, der kan henføres til valutakursforskelle ved omregning til danske kroner.

Aktiver og passiver i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter lukkekursen på balancedagen. Transaktioner i året omregnes til transaktionsdagens valutakurs, og såvel realiserede som urealiserede valutakursgevinster og kurstab indregnes i resultatopgørelsen.

Renteudgifter

Posten renteudgifter indeholder primært årets renteudgifter vedrørende investeringsaktiviteter og prioritetsrenter.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed

Posten indeholder vederlag for administration, en andel af direkte afholdte administrationsomkostninger, depotgebyrer, etableringsomkostninger og performance fees vedrørende fonde, samt handelsomkostninger vedrørende værdipapirhandel.

Omkostninger vedrørende fonde mv. indgår i posten i det omfang, der er modtaget oplysninger herom.

Pensionsafkastskat

Den beregnede pensionsafkastskat for regnskabsåret indregnes i resultatopgørelsen. Skatten omfatter både skat af det afkast, som tilskrives individuelt til medlemmernes depoter, og skat af det afkast, som tilskrives kollektivt bonuspotentiale samt egenkapital og overskudskapital. Skatten beregnes med 15,3 % af afgiftsgrundlaget, som opgøres med udgangspunkt i årets investeringsafkast. Der tages dog højde for eventuel friholdt værdi.

Egenkapitalens og overskudskapitalens andel af pensionsafkastskat beregnes på baggrund af andel af realiseret resultat.

Pensionsydelse

Udbetalte ydelser indeholder årets udbetalte pensionsydelse. Egenkapitalens andel af udbetalte pensionsydelse er dog ført direkte under egenkapitalen.

Ændring i pensionshensættelser

Posten omfatter årets ændring i pensionshensættelser vedrørende både gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter.

Ændring i overskudskapital

Posten omfatter årets ændring i overskudskapital, som består af individuelle særlige bonus-hensættelser.

Pensionsmæssige driftsomkostninger

Pensionsmæssige driftsomkostninger omfatter et administrationshonorar i henhold til administrationsaftale med Sampension Administrationselskab A/S samt direkte afholdte omkostninger. Administrationsomkostningerne er opdelt på pensionsvirksomhed og investeringsvirksomhed.

Overført investeringsafkast

Det pensionstekniske resultat er fratrukket overført investeringsafkast, der udgør egenkapitalens investeringsafkast.

Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring

Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring opgøres efter reglerne for skadesforsikring.

Præmieindtægter består af årets forfaldne præmier.

Erstatningsudgifter indeholder årets betalte erstatninger reguleret for ændring i erstatningshensættelser. Investeringsafkastet indeholder den andel af det samlede investeringsafkast, der kan henføres til syge- og ulykkesforsikringen og opgøres efter reglerne for livsforsikring. Det pensionstekniske resultat af syge-

og ulykkesforsikring indgår på en enkelt linje i resultatopgørelsen og specificeres i en note.

Pensionsafkastskat for egenkapitalen

Posten omfatter egenkapitalens andel af den samlede pensionsafkastskat.

Anden totalindkomst

Anden totalindkomst anføres separat i forlængelse af resultatopgørelsen. I anden totalindkomst indgår poster, som føres direkte på egenkapitalen via anden totalindkomst.

BALANCEN

Investeringsaktiver

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles ved første indregning til kostpris, der omfatter ejendommens købspris og eventuelle direkte tilknyttede omkostninger. Efterfølgende måles investeringsejendomme til dagsværdi.

For Investeringsejendomme fastsættes dagsværdien ved hjælp af DCF-metoden. Dagsværdier opgjort efter DCF-metoden sker på grundlag af den enkelte ejendoms forventede cash flows fra indtægter og omkostninger for en relevant planlægningsperiode, terminalværdien ved planlægningsperiodens udløb og en diskonteringsrentekurve modsvarende planlægningsperioden.

Ejendomme, der på balancedagen er planlagt solgt, måles til dagsværdi svarende til den forventede salgspris med fradrag af eventuelle omkostninger forbundet med salget.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Virksomheder, hvor pensionskassen har bestemmende indflydelse, indgår som tilknyttede virksomheder. Som udgangspunkt anses virksomheder, hvor pensionskassen besidder mere end 50 % af stemmerettighederne, som tilknyttede

virksomheder. Det afgørende er dog, hvorvidt der er tale om reel indflydelse, og dette vurderes for de enkelte virksomheder ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur, økonomiske dispositioner og risikoforhold.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i henhold til virksomhedernes senest aflagte årsrapport eller anden rapportering, opgjort efter pensionskassens regnskabspraksis.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Virksomheder, hvor pensionskassen har betydelig men ikke bestemmende indflydelse, indgår som associerede virksomheder. Som udgangspunkt anses virksomheder, hvor pensionskassen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne som associerede virksomheder. Det afgørende er dog, hvorvidt der er tale om reel indflydelse, og dette vurderes for de enkelte virksomheder ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur, økonomiske dispositioner og risikoforhold.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i henhold til virksomhedernes senest aflagte årsrapport eller perioderegnskab. Kapitalandele justeres derudover for efterfølgende kapitaludvidelser, kapitalnedsættelser og udbytte indtil status-tidspunktet. Endvidere værdireguleres kapitalandele diskretionært, hvis det skønnes, at den justerede indre værdi ikke afspejler andelenes dagsværdi.

Kapitalandele og investeringsforeningsandele

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til dagsværdi på balancedagen. Den svarer normalt til andelenes offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen).

Unoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til en skønnet dagsværdi. Den er ultimo året

normalt baseret på tredje kvartals rapportering fra fund managers justeret for efterfølgende kapitaludvidelser, kapitalnedsættelser og udbytte indtil statustidspunktet. Endvidere værdisreguleres de enkelte andele diskretionært, hvis det skønnes, at den justerede indre værdi ikke afspejler andelenes dagsværdi.

Obligationer

Børsnoterede obligationer måles til dagsværdi på balancedagen. Den svarer normalt til obligationens offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen). For obligationer, hvor der ikke foreligger en offentlig pris fastsat på et aktivt marked, sker målingen på grundlag af enten

- offentlige priser på sammenlignelige obligationer justeret for eventuelle forskelle
- indikative priser modtaget fra investeringsbanker
- DCF-model på grundlag af skøn over bl.a. diskonteringsrentekurve, risikopræmier, førtidsindfrielse samt omfang af misligholdelse og dividende på bagvedliggende lån.

Dagsværdi af udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Pantesikrede udlån

Pantesikrede udlån måles til dagsværdi på balancedagen. Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Den fastsættes for børsnoterede instrumenter med en lukkekurs, mens OTC-instrumenters dagsværdi fastsættes med generelt accepterede metoder på grundlag af observerbare markedsdata.

Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Indlån i kreditinstitutter

Indlån i kreditinstitutter er aftaleindskud i kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter måles efter samme praksis som beskrevet for pensionskassens investeringsaktiver ovenfor og specificeres i en note til balanceposten.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab. Nedskrivning til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Andre aktiver

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af indlån i kreditinstitutter. Likvide beholdninger måles til dagsværdi.

Øvrige

Øvrige består bl.a. af tilgodehavende pensionsafkastskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter tilgodehavende renter samt afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Ansvarlig lånekapital

Overskudskapital

I overskudskapital indgår individuelle særlige bonushensættelser (bonuskapital). Overskudskapital forrentes som egenkapitalen og indgår i kapitalgrundlaget til dækning af solvenskapitalkrav.

Overskudskapital bliver opbygget af fem pct. af medlemsbidraget for gennemsnitsrenteprodukter og to pct. af medlemsbidrag for markedsrenteprodukter.

Pensionsmæssige hensættelser

Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter

Pensionshensættelserne opgøres til markedsværdi i henhold til principper anmeldt til Finanstilsynet. Ved opgørelse af hensættelserne anvendes den rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra. Ved opgørelsen anvendes endvidere forudsætninger om dødelighed, invalidehyppighed, omskrivning til fripolice, udtrædelsesgodtgørelser og et skøn for forventede fremtidige levetidsforbedringer, der er fastlagt som Finanstilsynets benchmark.

Pensionskassen har én kontributionsgruppe. Pr. 1. januar 2022 er gennemsnitsrentebeholdningen opdelt i to selvstændige kontributionsgrupper, en med ubetingede tilsagn og en med betingede tilsagn.

Garanterede ydelser

Garanterede ydelser omfatter forpligtelser til at betale ydelser. Garanterede ydelser opgøres som nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret ordningen (betinget eller ubetinget), med tillæg af nutidsværdien af den forventede fremtidige udgift til administration af ordningen og med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige bidrag.

Ugaranterede ydelser

Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser omfatter pensionskassens gennemsnitsrenteordninger uden ydelsesgaranti og opgøres som værdien af de aftalte ydelser. Værdien fastsættes efter samme metode, som anvendes for de garanterede ydelser.

Individuelt bonuspotentiale

Individuelt bonuspotentiale omfatter forpligtigelser til at yde bonus. Individuelt bonuspotentiale opgøres som værdien af medlemmernes opsparing med fradrag af de garanterede ydelser. Medlemmernes andel af et fald i aktivernes værdi indregnes primært ved at nedbringe kollektivt bonuspotentiale, jf.

nedenfor. Hvis kollektivt bonuspotentiale ikke kan absorbere faldet i aktivernes værdi, reduceres individuelt bonuspotentiale i henhold til pensionskassens anmeldte regler for overskudsfordeling.

Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale omfatter medlemmernes andel af realiserede resultater, der endnu ikke er tilskrevet den enkelte ordning.

Fortjenstmargen

Fortjenstmargen består af nutidsværdien af den forventede fremtidige fortjeneste i de resterende perioder for pensionsaftaler, som pensionskassen har indgået. Fortjenstmargen på pensionskassens pensionsaftaler udgør nul, da al fortjeneste tilgår medlemmerne.

Risikomargen

Pensionshensættelserne for bestanden af garanterede ordninger tillægges en risikomargen. Risikomargen er det beløb, som forventes at skulle betales til en anden pensionsvirksomhed for at overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden af pensionsaftaler afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme. Risikomargen opgøres som en justering til de væsentligste intensiteter i beregningen af nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme.

Hensættelser til markedsrenteprodukter

Hensættelser til markedsrenteprodukter opgøres til markedsværdien af de modsvarende netto investeringsaktiver.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring omfatter beløb til dækning af skader, der ved årets udløb er indtruffet, men endnu ikke betalt. Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring opgøres på grundlag af oplysninger om skadernes størrelse med tillæg af et erfaringsmæssigt fastsat beløb til dækning af indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader (IBNR-hensættelse). Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring, der afvikles ved løbende

udbetalinger, opgøres til nutidsværdi efter aktuarmæssige principper ved tilbagediskontering af de forventede fremtidige udbetalinger. Tilbagediskontering sker på basis af den rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når selskabet som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Andre hensættelser

Lovpligtige hensættelser i henhold til leje- og boligreguleringslov afsættes i balancen og udgiftsføres i resultatopgørelsen. Årets faktisk afholdte omkostninger posteres direkte på de i balancen optagne hensættelseskonti, og eventuelt merforbrug indgår i resultatopgørelsen.

Gæld

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter blandt andet gæld vedrørende repoforretninger. Repoforretninger, som er solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat var en del af beholdningen. Det modtagne vederlag indregnes som gæld til kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Anden gæld

Anden gæld omfatter gæld vedrørende obligationskøb som følge af handler med lang valør samt afledte finansielle instrumenter, og måles til dagsværdi. Herudover indgår skyldig pensionsafkastskat i posten.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår. Periodeaf-

grænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

HOVED- OG NØGLETAL

Pensionskassens hoved- og nøgletal udarbejdes efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser. For yderligere oplysninger henvises til Nøgletalsdefinitioner side 64. Hovedtallene for koncernen er de samme som for pensionskassen, bortset fra Aktiver, i alt. Der udarbejdes ikke nøgletal for koncernen, da denne kun omfatter én pensionskasse.

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2022	2021	2022	2021
2	Medlemsbidrag				
	Ordinære bidrag	421.143	408.815	421.143	408.815
	Engangsindskud	53.025	52.278	53.025	52.278
	Medlemsbidrag, i alt	474.169	461.093	474.169	461.093
	Medlemsbidrag kan fordeles således				
	Kontrakter med bonusordning	281.467	433.969	281.467	433.969
	Markedsrenteprodukter	192.702	27.123	192.702	27.123
	I alt	474.169	461.093	474.169	461.093
	Ordinære bidrag fordelt efter medlemmernes bopæl				
	Danmark	418.838	404.530	418.838	404.530
	Andre EU-lande	1.190	2.954	1.190	2.954
	Øvrige lande	1.115	1.331	1.115	1.331
	I alt	421.143	408.815	421.143	408.815
	Antal medlemmer	11.306	11.072	11.306	11.072
	Heraf antal medlemmer med markedsrentekontrakter	4.301	2.664	4.301	2.664
3	Renteindtægter og udbytter mv.				
	Udbytte af kapitalandele	48.022	78.654	48.018	78.647
	Udbytte af investeringsforeningsandele	777	0	777	0
	Renter af obligationer	121.303	118.134	121.303	118.134
	Renter af pantsikrede udlån	3.400	1.786	3.400	1.786
	Øvrige renteindtægter	1.920	90	1.908	90
	Indeksregulering	80.688	7.709	80.688	7.709
	Afledte finansielle instrumenter	1.926	0	1.926	0
	Renteindtægter og udbytter mv., i alt	258.035	206.371	258.019	206.365
4	Kursreguleringer				
	Investeringsejendomme	-245	-474	0	0
	Kapitalandele	326.551	879.046	326.551	879.046
	Investeringsforeningsandele	-580.298	1.013.606	-580.298	1.013.606
	Obligationer	-959.184	-174.574	-959.184	-174.574
	Pantsikrede udlån	-3.696	1.359	-3.696	1.359
	Afledte finansielle instrumenter	-272.724	-234.295	-272.724	-234.295
	Indlån i kreditinstitutter	-2.629	2.323	-2.629	2.323
	Kursreguleringer, i alt	-1.492.224	1.486.991	-1.491.979	1.487.466

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2022	2021	2022	2021
5	Administrationsomkostninger				
	Pensionskassen indgår i administrationsfællesskabet Sampension Administrationselskab A/S, som PJD har indgået administrationsaftale med. Alle medarbejdere er ansat i og aflønnes af Sampension Administrationselskab A/S. Pensionskassens andel heraf afregnes via administrationsvederlaget. Vederlag til bestyrelsen afholdes dog direkte af pensionskassen. Administrerende direktør samt ansatte i kontrolfunktioner er endvidere ansat i pensionskassen. I administrationsomkostninger ifm. pensions- og investeringsvirksomhed indgår følgende personaleudgifter:				
	Vederlag til bestyrelse	-1.170	-1.163	-1.170	-1.163
	Personaleudgifter, i alt	-1.170	-1.163	-1.170	-1.163
	Vederlag til direktion, bestyrelse og væsentlige risikotagere				
	Vederlag til direktion og ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, er fordelt efter ejerandele til de enheder, der indgår i og ejer administrationsfællesskabet Sampension Administrationselskab A/S. PJD ejer 3 % af Sampension Administrationselskab A/S. PJD's andel af direktionens samlede vederlag på 4,0 mio. kr. (4,1 mio. kr. i 2021) udgør 0,126 mio. kr. (0,126 mio. kr. i 2021).				
	Bestyrelseshonorarer				
	Honorar til bestyrelse			-1.170	-1.163
	Antal personer			9	9
	Fast løn inkl. pension til ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil *)			-343	-354
	Antal personer			7	7
	Honorar til ansvarshavende aktuar				
	Honoraret afholdes af administrationsfællesskabet og afregnes via administrationsvederlag			-90	-86

*) Oplysninger om variabel løn, herunder oplysning om fordeling af variabel løn på tildelte, udbetalte og udskudte dele samt om fordeling på kontanter og efterstillet gæld er udeladt, da det ville medføre oplysning om enkeltpersoners individuelle løn.

Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for ledelsen eller udbetalt variabel løn til ledelsen, og der er heller ikke pensionsforpligtelser udover løbende pensionsbidrag, som indgår i ovennævnte omkostninger.

Der er ikke tildelt eller udbetalt nyansættelses- eller fratrædelsesgodtgørelser til direktion, bestyrelse eller ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

I henhold til "Bekendtgørelse om lønpolitik og aflønning i forsikringselskaber og forsikringsholdingvirksomheder" er der offentliggjort en række oplysninger vedrørende lønpolitik mv. Disse oplysninger fremgår af pensionskassens hjemmeside på følgende adresse www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/struktur-og-ledelse/bestyrelse

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONSASSE	
		2022	2021	2022	2021
Samlet honorar til generalforsamlingsvalgte revisorer					
PricewaterhouseCoopers, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab					
	Lovpligtig revision	-314	-310	-280	-276
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-56	-54	-56	-54
	Skatterådgivning	0	-23	0	-23
	Andre ydelser	0	0	0	0
		-369	-388	-335	-354

Ud over de nævnte honorarer er der afholdt udgifter til pensionskassens interne revision.

Alle beløb er angivet inkl. moms.

PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab har ud over lovpligtig revision af koncern- og årsregnskabet afgivet øvrige lovpligtige erklæringer med sikkerhed samt afgivet branchebestemt erklæring om ÅOP & ÅOK.

6	Udbetalte ydelser				
	Pensions- og renteydelser	-383.701	-385.017	-383.701	-385.017
	Udtrædelsesgodtgørelser mv.	-124.156	-33.565	-124.156	-33.565
	Præmie vedr. gruppelevsordning	-17.704	-4.683	-17.704	-4.683
	Udbetalte pensionsydelser, i alt	-525.561	-423.265	-525.561	-423.265
	Indregnet i resultatopgørelsen	-459.211	-319.371	-459.211	-319.371
	Udlodning fra egenkapitalen	-66.350	-103.894	-66.350	-103.894
	Udbetalte ydelser, i alt	-525.561	-423.265	-525.561	-423.265
7	Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring				
	Årets resultat af erhvervsudygtighedsforsikring:				
	Præmier i året	2.193	2.126	2.193	2.126
	Udbetalte erstatninger	-2.599	-2.005	-2.599	-2.005
	Hensat til skader	677	1.160	677	1.160
	Omkostningsfradrag	-120	-120	-120	-120
	Investeringsafkast	-329	532	-329	532
	Resultat af erhvervsudygtighedsforsikring, i alt	-178	1.693	-178	1.693
	Hensættelser til skader 31. december	3.421	4.098	3.421	4.098
8	Investerings ejendomme				
	Anskaffelsessum pr. 1. januar	16.076	16.000	0	0
	Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	303	76	0	0
	Anskaffelsessum pr. 31. december	16.379	16.076	0	0
	Værdireguleringer pr. 1. januar	-8.673	-8.164	0	0
	Årets værdireguleringer	-245	-509	0	0
	Værdireguleringer pr. 31. december	-8.918	-8.673	0	0
	Dagsværdi pr. 31. december	7.461	7.403	0	0
	Gennemsnitlige diskonteringsrentesatser benyttet ved fastsættelsen af de enkelte typer af ejendommers markedsværdi:				
	Erhvervs ejendomme	10,50%	13,42%	-	-
	Vægtet gennemsnit af diskonteringsrentesatser	10,50%	13,42%	-	-

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2022	2021	2022	2021
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
	Sorte Hest Ejendomspartnerselskab, Gentofte:				
	Ejerandel			100%	100%
	Resultat			-731	-91
	Egenkapital			17.154	17.885
	Komplementarejendomsselskabet Sorte Hest ApS, Gentofte:				
	Ejerandel			100%	100%
	Resultat			4	4
	Egenkapital			229	225
				Indgår i årsrapporten	
	Egenkapital, i alt			17.383	18.110
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, i alt			17.383	18.110
	Indgår i posten Kapitalandele i tilknyttede virksomheder			9.259	14.239
	Indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter jf. note 12			8.124	3.917
10	Kapitalandele i associerede virksomheder				
	Bogført værdi pr. 1. januar	72.607	0	72.607	0
	Tilgang i året	12.781	70.826	12.781	70.826
	Afgang i året	0	0	0	0
	Årets resultat	8.280	1.781	8.280	1.781
	Kapitalandele i associerede virksomheder, i alt	93.668	72.607	93.668	72.607
	Indgår i posten Kapitalandele i associerede virksomheder	51.328	56.753	51.328	56.753
	Indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12	42.340	15.854	42.340	15.854
	Lærkebolig ApS, Frederikssund:				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			22.189	23.608
	Egenkapital i årsrapport			127.862	105.673
	Værkstedvej ApS, Valby:				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			38.997	45.298
	Egenkapital i årsrapport			286.233	54.836
	PH Park 1+3 K/S, Ålborg				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			0	0
	Egenkapital i årsrapport			0	0
	Ndr. Ringgade 16A ApS, Slagelse:				
	Ejerandel			24%	0%
	Resultat i årsrapport			-1.930	0
	Egenkapital i årsrapport			44.572	0

		KONCERN		PENSIONS KASSE	
Note	T. kr.				
11	Afledte finansielle instrumenter				
	2022	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
	Rentederivater mv.:				
	Renteswaps	317.551	362.549	317.551	362.549
	Swaptions	103.191	192.715	103.191	192.715
	CDS'er	2.236	2.233	2.236	2.233
	Option på futures	10.567	14.381	10.567	14.381
	Rentederivater mv., i alt	433.545	571.877	433.545	571.877
	Valutabaserede afledte finansielle instrumenter	292.880	28.311	292.880	28.311
	TRS Equity	0	214	0	214
	Afledte finansielle instrumenter, i alt	726.425	600.402	726.425	600.402
	Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter	485.252		485.252	
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12	241.173		241.173	
	Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 17		600.402		600.402
	Bogført værdi, netto (aktiv)	126.023		126.023	
	T. kr.	2022	2021	2022	2021
	Der er indgået aftaler om sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter. Pensionskassen har modtaget sikkerhedsstillelse i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på (aktiv)	235.588	32.319	235.588	32.319
	Pensionskassen har stillet sikkerhed i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på (passiv)	-161.820	-257.295	-161.820	-257.295
	Collateral, netto	73.768	-224.976	73.768	-224.976
	Herudover er der til effektiv porteføljestyling i markedsrentemiljøet anvendt aktiefutures med en samlet eksponering på -113 mio. kr. (-107 mio. kr. i 2021) og i gennemsnitrentemiljøet -128 mio.kr. (-217 mio. kr. i 2021). Til afdækning af renterisiko på obligationsbeholdningen er der anvendt obligationsfutures med en samlet eksponering på -144 mio. kr. (-18 mio. kr. i 2021) i markedsrente og -437 mio. kr. (-279 mio. kr. i 2021) i gennemsnitsrente. Da der foretages løbende afregning af gevinst/tab er dagsværdien nul.				
	2021	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
	Rentederivater mv.:				
	Renteswaps	86.304	127.630	86.304	127.630
	Swaptions	15.808	22.209	15.808	22.209
	CDS'er	36.432	8.291	36.432	8.291
	Option på futures	4.269	3.828	4.269	3.828
	Rentederivater mv., i alt	142.813	161.957	142.813	161.957
	Valutabaserede afledte finansielle instrumenter	26.706	148.562	26.706	148.562
	TRS Equity	278	0	278	0
	Afledte finansielle instrumenter, i alt	169.797	310.519	169.797	310.519
	Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter	150.145		150.145	
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12	19.652		19.652	
	Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 17		310.519		310.519
	Bogført værdi, netto (passiv)		140.722		140.722

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONSKASSE	
		2022	2021	2022	2021
12	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter				
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	8.124	3.917
	Kapitalandele i associerede virksomheder	42.340	15.854	42.340	15.854
	Udlån til associerede virksomheder	4.160	0	4.160	0
	Kapitalandele	1.874.389	930.778	1.874.389	930.778
	Investeringsforeningsandele	2.087.658	1.752.698	2.087.658	1.752.698
	Obligationer	1.797.986	627.169	1.797.986	627.169
	Pantsikrede udlån	21.706	6.928	21.706	6.928
	Indlån i kreditinstitutter	64.783	21.380	64.783	21.380
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 11	241.173	19.652	241.173	19.652
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, i alt	6.134.195	3.374.458	6.142.319	3.378.374
13	Overskudskapital				
	Overskudskapital primo	880.436	812.419	880.436	812.419
	Overført fra egenkapital, regulering	12	-22	12	-22
	Overført fra medlemsbidrag	17.332	21.517	17.332	21.517
	Udbetalt til medlemmer	-27.336	-23.136	-27.336	-23.136
	Renteresultat, dækning af tab vedr. rentegrupper	-10.074	0	-10.074	0
	Afkast for året	-58.804	69.658	-58.804	69.658
	Overskudskapital, i alt	801.565	880.436	801.565	880.436
14	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter				
	Ændringen i pensionshensættelserne specificeres således				
	Pensionshensættelser primo	9.401.089	10.812.746	9.401.089	10.812.746
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-1.136.542	-604.553	-1.136.542	-604.553
	Akkumuleret værdiregulering primo	-82.043	-106.436	-82.043	-106.436
	Retrospektive pensionshensættelser primo	8.182.503	10.101.757	8.182.503	10.101.757
	Medlemsbidrag	281.467	434.071	281.467	434.071
	Overført til overskudskapital	-13.057	-21.007	-13.057	-21.007
	Afkasttilskrivning efter pensionsafkastskat	162.727	127.230	162.727	127.230
	Overført mellem klasse I og klasse III	-1.900.020	-2.205.977	-1.900.020	-2.205.977
	Pensionsydelse	-264.993	-240.274	-264.993	-240.274
	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-4.083	-5.316	-4.083	-5.316
	Risikogevinst/-tab efter tilskrivning af risikobonus	35.288	2.361	35.288	2.361
	Medlemmernes gruppelivspræmier	-5.149	-7.704	-5.149	-7.704
	Øvrige reguleringer	-2.576	-2.637	-2.576	-2.637
	Retrospektive pensionshensættelser ultimo	6.472.107	8.182.503	6.472.107	8.182.503
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	40.103	82.043	40.103	82.043
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	349.984	1.136.542	349.984	1.136.542
	Anvendt af individuelt bonus til dækning af tab	-27.682	0	-27.682	0
	Pensionshensættelser ultimo	6.834.512	9.401.089	6.834.512	9.401.089
	Pensionshensættelserne specificeres således *)				
	Rentegruppe F (særlig ugaranteret)				
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	135.910	-	135.910	-
	Kollektivt bonuspotentiale	0	-	0	-
	Rentegruppe F, i alt	135.910	-	135.910	-

Note 14 fortsættes næste side

Note 14 fortsat

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2022	2021	2022	2021
	Rentegruppe G (Ubetingede, grundlagsrente 4,25 %) *)				
	Garanterede ydelser	166.229	-	166.229	-
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	0	-	0	-
	Individuelt bonuspotentiale	61.898	-	61.898	-
	Kollektivt bonuspotentiale	0	-	0	-
	Risikomargen	3.575	-	3.575	-
	Rentegruppe G, i alt	231.703	-	231.703	-
	Rentegruppe H (Betingede, grundlagsrente -0,75 %) *)				
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	6.111.898	-	6.111.898	-
	Kollektivt bonuspotentiale	355.001	-	355.001	-
	Rentegruppe H, i alt	6.466.899	-	6.466.899	-
	Rentegrupper, i alt	6.834.512	-	6.834.512	-
	Total **)				
	Garanterede ydelser	166.229	269.872	166.229	269.872
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	6.247.808	7.932.345	6.247.808	7.931.861
	Individuelt bonuspotentiale	61.898	0	61.898	0
	Kollektivt bonuspotentiale	355.001	1.136.542	355.001	1.137.027
	Risikomargen	3.575	62.329	3.575	62.329
	Pensionshensættelser, i alt	6.834.512	9.401.089	6.834.512	9.401.089

Fortjenstmargen på pensionsaftaler udgør nul kr., da al fortjeneste går til medlemmerne.

*) Den tidligere rentegruppe G, som omfattede pensionsordninger i gennemsnitsrente, er i 2022 opsplittet i en rentegruppe G med ubetingede ordninger og en rentegruppe H med betingede ordninger. Det har ikke været muligt at tilrette sammenligningstal for 2021.

***) Efter opsplitning af rentegruppe G til rentegruppe G (ubetingede) og rentegruppe H (betingede) er der sket en ændring i definitionen af garanterede og ugaranterede ydelser. Sammenligningstal for 2021 er tilrettet.

Supplerende nøgletal vedrørende pensionshensættelser

Bonusgrad, Gennemsnitsrente	-	44,4%	-	44,4%
Bonusgrad, Rentegruppe G	27,7%	-	27,7%	-
Bonusgrad, Rentegruppe H	61,4%	-	61,4%	-
Bonusgrad, Rentegruppe F	0,0%	-	0,0%	-
Forrentning af medlemmidler efter omkostninger før skat	-11,4%	10,3%	-11,4%	10,3%

15 Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter

Ændringen i 3 i 1 Livspension hensættelserne specificeres således

Pensionshensættelser primo	3.179.137	0	3.179.137	0
Medlemsbidrag	190.480	27.123	190.480	27.123
Overført til overskudskapital	-4.275	-510	-4.275	-510
Investeringsafkast før PAL	-207.221	77.187	-207.221	77.187
Overført mellem klasse I og klasse III	1.886.653	2.205.977	1.886.653	2.205.977
Depottilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	137.966	352.207	137.966	352.207
Egenkapitaltilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	851.277	752.400	851.277	752.400
PAL af afkast og tilskud	-102.085	-182.952	-102.085	-182.952
Pensionsydelser	-158.501	-51.361	-158.501	-51.361
Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-1.883	-888	-1.883	-888
Risikogevinst/tab efter tilskrivning af risikobonus	6.836	-46	6.836	-46
Øvrige reguleringer	7.350	0	7.350	0
3 i 1 Livspension hensættelser ultimo	5.785.733	3.179.137	5.785.733	3.179.137

Note 15 fortsættes næste side

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 15 fortsat

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONSKASSE	
		2022	2021	2022	2021
Ændringen i Linkpension kontraktens hensættelser specificeres således					
	Unit-linked hensættelser primo	0	0	0	0
	Medlemsbidrag	2.222	0	2.222	0
	Investeringsafkast	-119	0	-119	0
	PAL heraf	19	0	19	0
	Pensionsydelse	0	0	0	0
	Linkpension hensættelser ultimo	2.122	0	2.122	0
	Hensættelser til markedsrenteprodukter, i alt	5.787.854	3.179.137	5.787.854	3.179.137
Forsikringerne er tegnet uden garanti om minimumsforrentning.					
Supplerende nøgletal vedrørende pensions-hensættelser					
	Forrentning af medlemsmidler efter omkostninger før skat	-6,3%	20,0%	-6,3%	20,0%
Ændring i pensions-hensættelser fordeler sig således					
	Ændring i hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	2.566.577	1.411.657	2.566.577	1.411.657
	Ændring i hensættelser til markedsrenteprodukter	-2.608.717	-3.179.137	-2.608.717	-3.179.137
	Egenkapital tilskud efter PAL ført direkte på balancen	715.313	637.262	715.313	637.262
	Bonusbetalt præmie til gruppelev	-4.145	-6.050	-4.145	-6.050
	Ændring i hensættelser, resultatopgørelse	669.027	-1.136.268	669.027	-1.136.268
Fortjenstmargen på pensionsaftaler udgør nul kr., da al fortjeneste går til medlemmerne.					
16	Gæld til kreditinstitutter				
	Repoer	515.625	145.704	515.625	145.704
	Bankgæld	2.931	30.255	2.931	30.255
	Gæld til kreditinstitutter, i alt	518.556	175.960	518.556	175.960
	Af bankgælden forfalder i det kommende år	518.556	175.960	518.556	175.960
	Efter 5 år er restgælden	0	0	0	0
17	Anden gæld				
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 11	600.402	310.519	600.402	310.519
	Gæld vedrørende obligationskøb	9.484	90.105	9.484	90.105
	Diverse finansiell gæld	3.143	82	3.143	82
	Skyldig pensionsafkastskat mv.	188.701	264.466	188.686	264.428
	Anden gæld, i alt	801.729	665.171	801.714	665.133
18	Eventualforpligtelser				
	Pensionskassen har givet tilsagn om deltagelse i investering i unoterede kapitalandele	1.526.948	1.598.204	1.526.948	1.598.204
	Eventualforpligtelser, i alt	1.526.948	1.598.204	1.526.948	1.598.204
19	Sikkerhedsstillelser				
	Margindeponeringer vedrørende futures	48.082	65.540	48.082	65.540
	Obligationer solgt som led i repogæld	451.730	145.754	451.730	145.754
	Til dækning af "Pensionsmæssige hensættelser i alt" er der registreret nettoaktiver for	13.015.675	13.066.096	13.015.675	13.066.096
	Beløbet vedrører følgende poster:				
	Kapitalandele og investeringsforeningsandele			8.241.538	7.249.521
	Obligationer			4.774.137	5.816.575
	Registrerede aktiver, i alt			13.015.675	13.066.096
	Heraf vedrørende markedsrenteprodukter			5.787.854	3.229.289

Note	T. kr.	PENSIONSKASSE	
		2022	2021
20	Realiseret resultat og fordeling af realiseret resultat		
	Gennemsnitsrenteprodukter		
	Investeringsafkast før pensionsafkastskat	-1.072.541	1.556.592
	Ændring i markedsværdiregulering	41.936	24.396
	Tilskrevet grundlagsrente	52.295	71.414
	Omkostningsresultat	82	228
	Risikoresultat	-42.125	-2.315
	Andet	9.218	-76
	Realiseret resultat	-1.011.135	1.650.240
	Pensionsafkastskat	186.841	-179.301
	Til fordeling efter pensionsafkastskat	-824.295	1.470.940
	Fordelt til pensionsopparere:		
	Tilskrevet bonus	-215.023	-198.644
	Overført fra/til kollektivt bonuspotentiale	642.826	-884.196
	Investeringsafkast og risikoforrentning til kapitalgrundlaget	-396.491	388.099
	Omkostningsresultat i kr.	82	228
	Omkostningsresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	0,002%	0,002%
	Risikoresultat i kr.	-42.125	-2.315
	Risikoresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	-0,34%	-0,02%

Noter til regnskabet (fortsat)

Note

21 Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser indregnes til dagsværdi eller amortiseret kostpris, jf. note 1. Dagsværdien er den pris, der kan opnås ved salg af et aktiv eller skal betales for overdragelse af en forpligtelse i en normal transaktion mellem uafhængige parter på målingstidspunktet. Dagsværdien bestemmes ud fra følgende hierarki:

Niveau 1 - noterede priser

Noterede priser anvendes, hvor der eksisterer et aktivt marked for de enkelte aktiver. Som udgangspunkt anvendes lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 - observerbare input

For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, fastsættes dagsværdien ud fra noterede kurser på lignende aktiver eller forpligtelser eller ud fra andre værdiansættelsesmetoder, som er baseret på observerbare markedsinput, fx input fra banker eller lignende. For afledte finansielle instrumenter anvendes vurderingsteknikker, som er baseret på observerbare markedsdata som rentekurver og valutakurser mv.

Niveau 3 - ikke observerbare input

For en væsentlig del af investeringerne kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. For disse aktiver anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over aktuelle markedsforhold og den fremtidige udvikling heri. I note 1 om anvendt regnskabspraksis er de anvendte værdiansættelsesmetoder nærmere beskrevet.

T. kr.	2022				2021			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total
Finansielle aktiver								
Investeringsejendomme	0	0	7.461	7.461	0	0	7.403	7.403
Kapitalandele i associerede Udlån til associerede virksomheder	0	0	93.668	93.668	0	0	72.607	72.607
Kapitalandele	9.203	0	0	9.203	0	0	0	0
Investeringsforeningsandele	740.230	0	3.432.622	4.172.852	1.109.025	0	3.062.571	4.171.596
Obligationer	4.298.282	81.603	34.976	4.414.861	5.128.432	0	155.931	5.284.363
Pantesikrede udlån	4.457.689	50.790	1.939.415	6.447.894	5.345.858	98.070	1.846.049	7.289.977
Afledte finansielle instrumenter	0	0	101.582	101.582	0	0	122.239	122.239
Indlån i kreditinstitutter	0	726.425	0	726.425	0	169.797	0	169.797
	205.468	0	0	205.468	71.492	0	0	71.492
Finansielle aktiver i alt	9.710.872	858.818	5.609.724	16.179.414	11.654.807	267.867	5.266.800	17.189.474
Finansielle gældsposter								
Repoer	515.625	0	0	515.625	145.704	0	0	145.704
Bankgæld	2.931	0	0	2.931	30.255	0	0	30.255
Afledte finansielle instrumenter	0	600.402	0	600.402	0	310.519	0	310.519
Gæld vedr. obligationskøb og afvikling af repoer mv.	9.484	0	0	9.484	90.105	0	0	90.105
Finansielle gældsposter i alt	528.040	600.402	0	1.128.442	266.065	310.519	0	576.584
Nettoaktiver i alt	9.182.832	258.417	5.609.724	15.050.973	11.388.742	-42.652	5.266.800	16.612.891
Heraf udgør:								
Gennemsnitsrente og Kapitalgrundlag	5.675.338	122.864	3.421.983	9.220.185	9.064.199	-24.488	4.269.336	13.309.046
Markedsrente	3.507.494	135.553	2.187.741	5.830.788	2.324.544	-18.164	997.464	3.303.845
Total	9.182.832	258.417	5.609.724	15.050.973	11.388.742	-42.652	5.266.800	16.612.891

Note 21 fortsættes næste side

Note 21 fortsat

Note

21 Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi (fortsat)

Specifikation af værdiansættelse baseret på Niveau 3

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2022	Værdireguleringer der indgår i kursreguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførelse til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2022
Investeringsejendomme	7.403	-245	303	0	7.461
Kapitalandele i associerede virksomheder	72.607	8.280	12.781	0	93.668
Kapitalandele	3.062.571	549.243	-179.192	0	3.432.622
Investeringsforeningsandele	155.931	6.060	-54.117	-72.898	34.976
Obligationer	1.846.049	-47.172	140.537	0	1.939.415
Pantesikrede udlån	122.239	-3.696	-16.961	0	101.582
Total	5.266.800	512.471	-96.649	-72.898	5.609.724

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2021	Værdireguleringer der indgår i kursreguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførelse til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2021
Investeringsejendomme	7.837	-434	0	0	7.403
Kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	72.607	0	72.607
Kapitalandele	2.327.199	810.027	-74.655	0	3.062.571
Investeringsforeningsandele	0	14.270	31.422	110.239	155.931
Obligationer	1.495.259	40.639	261.106	49.045	1.846.049
Pantesikrede udlån	40.789	1.359	80.090	0	122.239
Total	3.871.084	865.861	370.571	159.284	5.266.800

For nærmere beskrivelse af værdiansættelsesteknikker og input henvises til Note 1 Anvendt regnskabspraksis og Note 8 Investeringsejendomme

22 Oversigt over beholdninger og afkast

Beholdninger og afkast Mio. kr	Markedsværdi		Afkast 2022 i pct. p.a.
	Primo	Ultimo	
Gennemsnitsrente			
Grunde og bygninger	1.320	933	7,2%
Noterede kapitalandele	3.610	2.359	-10,0%
Unoterede kapitalandele	1.561	1.266	11,3%
Kapitalandele, i alt	5.171	3.625	-3,5%
Stats- og realkreditobligationer	3.957	2.473	-18,0%
Indeksobligationer	208	393	-2,9%
Kreditobligationer og Emerging Markets-obligationer	2.514	1.751	-1,2%
Udlån mv.	116	159	0,3%
Obligationer og udlån mv., i alt	6.794	4.776	-10,8%
Øvrige investeringsaktiver	330	-59	-88,0%
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-97	150	-
Total	13.518	9.424	-8,1%

Note 22 fortsættes næste side

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 22 fortsat

Note	Beholdninger og afkast Mio. kr	Markedsværdi		Afkast 2022 i pct. p.a.
		Primo	Ultimo	
Markedsrente				
	Grunde og bygninger	480	1.029	15,5%
	Noterede kapitalandele	1.756	2.114	-9,7%
	Unoterede kapitalandele	403	792	11,7%
	Kapitalandele, i alt	2.158	2.906	-5,2%
	Stats- og realkreditobligationer	268	866	-18,0%
	Indeksobligationer	14	138	-2,9%
	Kreditobligationer og emerging markets-obligationer	398	825	-4,7%
	Udlån mv.	7	43	0,3%
	Obligationer og udlån mv., i alt	687	1.872	-10,5%
	Øvrige investeringsaktiver	107	-42	45,3%
	Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-34	114	-
	Total	3.398	5.879	-6,5%

Specifikationerne er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse § 96 og kan ikke umiddelbart afstemmes med regnskabet tal. Årsafkastet er beregnet som daglige tidsvægtede afkast. På pensionskassens hjemmeside www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aktiver findes en oversigt over Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlægers samlede aktieportefølje.

23 Markedsrenteprodukt, afkast mv. pr. investeringsprofil

	2022			2021		
	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Afkast i pct.	Risiko	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Akast i pct.	Risiko
Livscyklusproduktet 3 i 1 Livspension						
Investeringsprofil med høj risiko						
År til pension						
30 år	0,05%	-7,7%	5,75	0,00%	23,1%	5,50
15 år	0,13%	-7,7%	5,75	0,00%	23,1%	5,50
5 år	0,00%	-6,8%	5,25	0,00%	14,7%	4,50
5 år efter	0,00%	-6,3%	4,75	0,00%	10,7%	4,25
Investeringsprofil med moderat risiko						
År til pension						
30 år	0,36%	-6,4%	5,50	0,72%	20,7%	5,25
15 år	3,13%	-6,4%	5,50	4,35%	20,7%	5,25
5 år	2,79%	-5,7%	4,75	0,09%	11,9%	4,25
5 år efter	0,94%	-5,4%	4,50	0,00%	7,7%	3,75
Investeringsprofil med lav risiko						
År til pension						
30 år	0,00%	-6,2%	5,25	0,00%	15,0%	4,50
15 år	0,00%	-6,2%	5,25	0,00%	15,0%	4,50
5 år	0,00%	-6,9%	4,50	0,00%	8,3%	4,25
5 år efter	0,08%	-7,2%	4,25	0,00%	5,1%	3,50

Der er taget udgangspunkt i en pensionsalder på 67 år.

Note

24 5 års hoved- og nøgletal

5 års hovedtal

Mio. kr.	2022	2021	2020	2019	2018
Medlemsbidrag	474,2	461,1	435,5	421,5	411,3
Pensionsydelse	-459,2	-319,4	-283,8	-259,7	-289,2
Investeringsafkast	-1.277,8	1.633,8	346,8	1.409,7	-325,1
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-5,9	-6,0	-5,2	-5,1	-5,8
Pensionsteknisk resultat	-89,3	0,0	25,1	14,8	-10,0
Resultat af syge- og ulykkesforsikring	-0,2	1,7	-0,7	-1,5	-0,1
Årets resultat	-306,7	319,3	93,6	312,7	-82,7
Pensionshensættelser, i alt	12.625,8	12.584,3	10.818,0	10.487,5	9.513,9
Overskudskapital	801,6	880,4	812,4	794,7	728,9
Egenkapital	2.195,2	3.283,5	3.705,4	3.697,3	3.472,5
Aktiver, i alt	16.943,1	17.589,4	15.867,3	15.960,0	14.458,2
Aktiver, i alt koncern	16.943,1	17.589,4	15.868,5	15.961,1	14.459,3

5 års nøgletal

	2022	2021	2020	2019	2018
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	-8,3%	10,4%	2,3%	10,3%	-2,3%
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	-5,3%	19,2%	-	-	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,75	4,50	-	-	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af hensættelser	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,06%
Omkostninger i kr. pr. medlem	526	546	480	489	560
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	-11,2%	8,5%	2,5%	8,7%	-2,3%
Forrentning af overskudskapital	-8,3%	9,7%	2,8%	10,3%	-2,3%
Syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	118,5%	94,3%	129,5%	183,4%	95,2%
Bruttoomkostningsprocent	5,5%	5,6%	5,5%	5,8%	5,9%
Combined ratio	124,0%	100,0%	135,0%	189,2%	101,2%
Operating ratio	124,0%	100,0%	135,0%	189,2%	101,2%

Der henvises til nøgletalsdefinitioner side 64.

Note

25 Risikostyring

Risiciene i Pensionskassen Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD) kan overordnet inddeles i:

1. Risici som i væsentligt omfang ligger indenfor virksomhedens kontrol, og som pensionskassens risikostyringssystem løbende identificerer, måler, overvåger samt rapporterer. Disse risici omfatter investerings-, forsikrings- og operationelle risici.
2. Risici som ligger udenfor virksomhedens kontrol, og i vid udstrækning er rammevilkår, som pensionskassens aktiviteter skal tilpasses ved ændringer. De udefrakommende risici dækker over regulatorisk risiko, omdømmerisiko og en række andre eksterne og strategiske risici. Disse risici overvåges af organisationen, og indgår i udviklingen af strategien.

Den samlede styring af investeringsaktiver og pensionsmæssige hensættelser har til formål at sikre medlemmerne det størst mulige afkast og de bedst mulige forsikringsdækninger under behørig hensyntagen til risikoen.

Bestyrelsen har besluttet appetitten for de væsentligste risici i politikker og retningslinjer, og derved fastlagt et overordnet niveau for risikoeksponering og risikoafdækning. Der rapporteres løbende på overholdelse af de udstukne rammer, og som led i processen for vurdering af egen risiko og solvens tager bestyrelsen stilling til risikoprofilen.

I det følgende er der redegjort for håndteringen af de væsentligste kvantificerbare risikofaktorer.

PENSIONSORDNINGER OG KAPITALGRUNDLAGET

Siden 2021 er nye medlemmer optaget i 3 i 1 Livspension, som er et markedsrenteprodukt med livscyklus-tilpasning af investeringerne og mulighed for at vælge risikoprofil. Der har i 2021 og 2022 fundet et omvalg sted, hvor et større antal medlemmer i pensionskassen fik tilbud om et frivilligt og individuelt omvalg til det nye produkt.

En betydelig del af pensionskassens medlemmer har gennemsnitsrenteordninger med betinget garanteret grundlag. Det betyder at medlemmerne overvejende selv bærer de finansielle risici.

Pensionskassen har desuden en lille portefølje af ubetingede gennemsnitsrenteordninger, hvor risiciene er knyttet til samspillet mellem investeringsaktiverne og pensionshensættelserne.

Bestyrelsen har fastsat rammerne for den overordnede investeringspolitik og for de finansielle risici. Den overordnede risiko holdes på et acceptabelt niveau, dels ved at sikre en passende risikospredning på overordnede aktivklasser, dels ved rammer for den samlede Value-at-Risk (VaR), der bliver overvåget i en egenudviklet VaR-model.

Pensionskassen anvender Solvens II diskonteringsrentekurven uden volatilitetsjustering til opgørelse af pensionshensættelserne. Diskonteringsrentekurven baseres på markedsrenter indtil 20-års punktet, hvorefter kurven konvergerer mod en myndighedsfastsat ultimativ forwardrente svarende til de langsigtede forventninger til inflation og realvækst.

FINANSIELLE RISICI

Som følge af medlemmernes betingede garantigrundlag eller markedsrentegrundlag, stammer de finansielle risici altovervejende fra de investeringer, som kapitalgrundlaget er placeret i.

Porteføljen har væsentlige eksponeringer mod noterede aktier, obligationer med mere væsentlige kreditrisici, ejendomme og infrastruktur samt private equity.

Pensionskassens ubetingede grundlag betyder, at der ikke aktuelt er behov for at afdække renterisikoen på pensionshensættelserne. Renterisiko er dermed en mindre væsentlig risikofaktor for pensionskassens kapitalgrundlag.

Pensionskassen afdækker valutakursrisici på investeringer denomineret i udenlandsk valuta i henhold til bestyrelsens retningslinjer herfor, såfremt værdien af den enkelte valuta udgør over 2 % af de samlede investeringsaktiver. For andre valutaer end DKK og EUR foretages afdækning af valutaeksponeringen inden for en ramme på mellem 50-100 % afhængigt af aktivet.

Pensionskassen investerer i illikvide aktiver, hvor værdiansættelsen og risikomålingen er præget af større usikkerhed end for eksempel børsnoterede aktier. Illikviditet medfører risiko for tab ved større salg over en kort tidsperiode. Bestyrelsen har fastsat rammer for investeringer i illikvide aktivklasser, der afspejler dette hensyn, ligesom pensionskassens risikostyringssystem, der bl.a. omfatter et værdiansættelsesudvalg, er tilrettelagt med henblik at sikre løbende markedsværdifastsættelse og styring af illikvide aktiver.

Pensionskassen er også eksponeret overfor modpartsrisiko, dvs. risiko for at lide tab, fordi en modpart i finansielle kontrakter ikke kan leve op til sine forpligtelser. Modpartsrisici styres gennem sikkerhedsstillelse og rammer for nettomellemværendet med de relevante finansielle institutioner. Der er tillige fastsat rammer for størrelsen af enkeltinvesteringer og større koncentrationsrisici.

Ansvarlige investeringer

Ansvarlighed i investeringerne er en forudsætning for at kunne skabe et langsigtet højt afkast. Klimamål, skattetransparens og aktivt ejerskab står på pensionskassens liste over, hvordan man investerer ansvarligt. Bestyrelsen har opstillet en række krav og betingelser til sikring af ansvarlighed i investeringerne i politikker og retningslinjer som har følgende fokusområder:

- Investeringernes miljø- og klimamæssige aftryk
- Investeringernes sociale indvirkning
- God selskabsledelse.

FORSIKRINGSRISICI

Forsikringsrisici omfatter risikoen for stigninger i levetid, ændringer i invalidehyppighed, omskrivning til fripolice og tilbagekøb. De forskellige risikoelementer analyseres løbende.

I pensionskassen opgøres pensionshensættelserne i overensstemmelse med Finanstilsynets model for levetidsforudsætninger baseret på dels pensionskassens egne erfaringer og dels Finanstilsynets benchmark for forventede fremtidige levetidsforbedringer.

Alle risikosummer dækkes for egen regning. Der er ikke indgået genforsikringskontrakter på pensionsforsikring. Risikosummen er forskellen mellem den opsparede reserve og den reserve, der skal afsættes til fremtidige pensions- og forsikringsydelse i tilfælde af et medlems invaliditet eller død.

OPERATIONELLE RISICI

Pensionskassens operationelle risici er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller eksterne begivenheder, herunder juridiske risici og cyber-risiko.

For at reducere operationelle risici er der i relation til såvel pensionsvirksomheden som investeringsvirksomheden etableret forretningsgange, som sikrer, at risiciene overvåges og rapporteres med henblik på minimering heraf. Der sker løbende registrering af operationelle hændelser samt opfølgning og rapportering af disse til revisions- & risikoudvalget, og under særlige omstændigheder også direkte til bestyrelsens formandskab.

OUTSOURCING

Pensionskassen har outsourcet opgaver på kritiske eller vigtige aktivitetsområder for at opnå omkostningsbesparelser og adgang til specialkompetencer. Bestyrelsen har fastsat retningslinjer for outsourcing af kritiske eller vigtige aktivitetsområder for at sikre en betryggende håndtering af de risici, der er forbundet med outsourcing, herunder at outsourcingaftaler og -aktiviteter behandles efter bestyrelsens retningslinjer og gældende lovgivning om outsourcing.

Den løbende overvågning af outsourcete aktiviteter reguleres i forretningsgange, som sikrer rapportering til relevante ledelsesmæssige fora og bestyrelsen om leverandørens opgavevaretagelse, fx ved løbende driftsrapporter, møder, stikprøvekontroller, revisorerklæringer mv.

RAPPORT OM SOLVENS OG FINANSIEL SITUATION

Pensionskassens risikostyring er uddybende beskrevet i rapporten Solvens og Finansiell Situation – den såkaldte SFCR. Rapporten er offentlig tilgængelig og kan findes på pjdension.dk/aarsrapport.

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Koncernregnskabet og årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og pensionskassen kan påvirkes af.

Hellerup, den 13. marts 2023

Direktionen

Mads Smith Hansen
Adm. direktør

Bestyrelsen

Louise Bundgaard
(Formand)

Johannes Elbæk
(Næstformand)

Henning Otte Hansen

Søren Kaare-Andersen

Gertrud Knudsen

Anders Larsen

Ilse Ankjær Rasmussen

Lise Lykke Steffensen

Kirsten Holst Sørensen

Intern revisions revisionspåtegning

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet for koncernen og pensionskassen.

Vores konklusion er i overensstemmelse med vores revisionsprotokollat til revisions- og risikoudvalget samt bestyrelsen.

Den udførte revision

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Hellerup, den 13. marts 2023

Gert Stubkjær
Koncernrevisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisions- & risikoudvalget samt bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Koncern- og årsregnskabet for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som pensionskassen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger den 3. april 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på seks år frem til og med regnskabsåret 2022.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2022. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centrale forhold ved revisionen	Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen
<p>Måling af pensionsmæssige hensættelser</p> <p>Koncernen har pensionsmæssige hensættelser for i alt 12.626 mio. kr., hvilket udgør 74 % af koncernens balance.</p> <p>Hensættelserne består primært af pensionshensættelser til gennemsnitsrente og markedsrente.</p> <p>Opgørelsen er baseret på dagsværdien af de tilhørende aktiver i relation til markedsrente og aktuarmæssige principper i relation til øvrige hensættelser og involverer væsentlige regnskabsmæssige skøn, som er knyttet til de aktuarmæssige forudsætninger om den tidsmæssige placering og omfang af fremtidige betalinger til medlemmerne.</p> <p>Betydelige aktuarmæssige forudsætninger omfatter rentekurve til tilbagediskontering, levetider, dødelighed, invaliditet, tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed og omkostninger.</p> <p>Vi fokuserede på måling af pensionsmæssige hensættelser, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.</p> <p>Der henvises til koncern- og årsregnskabet omtale af "Regnskabsmæssige skøn" i note 1 samt "Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter" i note 14 og "Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter" i note 15.</p>	<p>Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante interne kontroller vedrørende opgørelse af pensionsmæssige hensættelser. For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation. For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.</p> <p>Vi anvendte vores egne aktuarer til at vurdere de af koncernen anvendte aktuarmæssige metoder og modeller samt anvendte forudsætninger og foretagne beregninger.</p> <p>Vi vurderede og udfordrede de anvendte metoder, modeller og betydelige forudsætninger i form af rentekurve til tilbagediskontering, levetider, dødelighed, invaliditet, tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed samt omkostninger ud fra vores branchekendskab med henblik på at vurdere, om disse er i overensstemmelse med regulatoriske og regnskabsmæssige krav. Dette omfattede en vurdering af kontinuiteten i grundlaget for opgørelsen af hensættelser.</p> <p>Vi testede stikprøvevist beregningen af de opgjorte pensionsmæssige hensættelser.</p> <p>Vi vurderede om oplysningerne om hensættelserne var passende.</p>
<p>Måling af unoterede investeringsaktiver</p> <p>Unoterede investeringsaktiver omfatter primært investeringer i kapitalfonde, infrastrukturfonde, unoterede aktier og erhvervsobligationer m.m. og indgår i regnskabsposterne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapitalandele • Obligationer • Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter <p>Unoterede investeringer måles til skønnet dagsværdi. Det regnskabsmæssige skøn over dagsværdi er baseret på værdiansættelsesmodeller, data og betydelige forudsætninger, der ikke er direkte observerbare for tredjemand. Ændringer i de betydelige forudsætninger, som indgår i det regnskabsmæssige skøn, kan have en væsentlig påvirkning på regnskabet.</p> <p>Vi fokuserede på måling af unoterede investeringer, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.</p> <p>Der henvises til koncern- og årsregnskabet omtale af "Regnskabsmæssige skøn" i note 1 samt "Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi" i note 21.</p>	<p>Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante interne kontroller for måling af unoterede investeringer.</p> <p>For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation. For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.</p> <p>Vi vurderede og testede de af ledelsen anvendte værdiansættelsesmodeller.</p> <p>Vi testede stikprøvevist sammenhængen mellem de anvendte forudsætninger, data og beregningen af dagsværdier.</p> <p>Vi testede stikprøvevist anvendte dagsværdier til relevant rapportering fra eksterne fund managers.</p> <p>Vi udfordrede de betydelige forudsætninger, som indgår i det regnskabsmæssige skøn, der ligger til grund for beregning af dagsværdier ud fra vores kendskab til porteføljen og markedsudviklingen.</p> <p>Vi vurderede om oplysningerne om de unoterede investeringer var passende.</p>

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.

-
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
 - Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Hellerup, 13. marts 2023

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

Per Rolf Larssen
statsautoriseret revisor
mne24822

Claus Christensen
statsautoriseret revisor
mne33687

Nøgletalsdefinitioner

Finanstilsynets nøgletal

Nøgletal er beregnet i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser

Pension

$$\text{Afkastprocent} = \frac{\text{Investeringsafkast vedr. gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter} \times 100}{\text{Pensionsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$$

Nøgletallet er beregnet pengevægtet. Afkastmål kan opdeles i to typer, det pengevægtede og det tidsvægtede afkast:

Det pengevægtede afkast viser den faktiske forrentning - eller relative værditilvækst - som porteføljen har opnået i perioden, inklusive forrentning af periodens netto-indbetalinger. Det pengevægtede afkast viser således den faktiske forrentning over perioden.

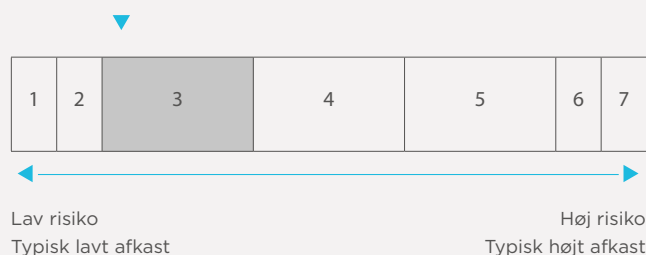
Det tidsvægtede afkast viser den forrentning, der ville være opnået, hvis der ikke havde været betalinger til eller fra porteføljen i perioden. Det tidsvægtede afkast er et udtryk for "performance", som er anvendeligt til sammenligning med et benchmark eller med andre investorer afkast inden for samme aktivkategori.

$$\text{Risiko på afkast vedr. markedsrenteprodukter} = \text{Opgøres som standardafvigelsen (SD) på det månedlige afkast relateret til markedsrente produkter over de seneste 36 måneder ved anvendelse af følgende skala 1-7:}$$

Risikoklasse	Pct.	
	SD \geq	SD<
1,00	0,00	0,50
2,00	0,50	2,00
3,25	2,00	3,00
3,50	3,00	4,00
3,75	4,00	5,00
4,25	5,00	6,70
4,50	6,70	8,34
4,75	8,34	10,00
5,25	10,00	11,67
5,50	11,67	13,33
5,75	13,33	15,00
6,00	15,00	25,00
7,00	25,00	

Bemærk, at standardafvigelsen måles i gennemsnit på tværs af risikoprofiler og årgangspuljer. Standardafvigelsen konverteres til en risikokategori ved anvendelse af følgende skala:

Afkast-/risikoprofil

$$\text{Omkostningsprocent af hensættelser} = \frac{\text{Årets pensionsmæssige driftsomkostninger} \times 100}{\text{Pensionsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$$

$$\text{Omkostninger i kr. pr. medlem} = \frac{\text{Årets pensionsmæssige driftsomkostninger}}{\text{Gennemsnitlige antal medlemmer}}$$

$$\text{Egenkapitalforrentning efter skat} = \frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig egenkapital}}$$

$$\text{Forretning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital} = \frac{\text{Overskudskapitalens afkast før skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig overskudskapital}}$$

$$\text{Solvensdækning} = \frac{\text{Kapitalgrundlag ved udgangen af året} \times 100}{\text{Solvenskapitalkrav}}$$

Supplerende nøgletal

$$\text{Bonusgrad i procent} = \frac{\text{Individuelle og kollektive bonuspotentialer ved udgangen af året} \times 100}{\text{De samlede depoter ved udgangen af året}}$$

$$\text{Forrentning af medlemsmidler efter omkostninger før skat} = \frac{(\text{Vægtet gennemsnitlige hensættelser} + \text{vægtet gennemsnitlig overskudskapital} + \text{pensionsafkastskat}) \times 100}{\text{Pensionsmæssige hensættelser primo året med tillæg af overskudskapital primo året} + \text{gennemsnitligt vægtet cashflow}}$$

Nøgletallet viser medlemmernes samlede afkast minus omkostninger og risikoforrentning.

Nøgletalsdefinitioner fortsættes næste side

Syge- og ulykkesforsikring

$$\text{Bruttoerstatningsprocent} = \frac{\text{Bruttoerstatningsudgifter} \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}}$$

$$\text{Bruttoomkostningsprocent} = \frac{\text{Forsikringsmæssige driftsomkostninger} \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}}$$

$$\text{Combined ratio} = \frac{(\text{Bruttoerstatningsudgifter} + \text{forsikringsmæssige driftomkostninger}) \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}}$$

$$\text{Operating ratio} = \frac{(\text{Bruttoerstatningsudgifter} + \text{forsikringsmæssige driftomkostninger}) \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter} + \text{forsikringsteknisk rente}}$$

Sharpe ratio

Det risikojusterede afkast måler, hvor godt afkast har været i forhold til den påtagne risiko. Risikoen måles på baggrund af den historiske volatilitet (standardafvigelse) over en given periode. Jo højere et risikojusteret afkast, jo bedre har en investering været. Hvis det risikojusterede afkast opgøres på baggrund af merafkastet i forhold til en risikofri rente, kaldes det for Sharpe ratio.

$$\text{Det risikojusterede afkast} = \frac{\text{Afkast}}{\text{Risiko}}$$

$$\text{Shape ratio} = \frac{\text{Afkast} - \text{risikofri rente}}{\text{Risiko}}$$

